

**Uchwała Nr XX/170/21
Rady Gminy Olesno
z dnia 26 marca 2021r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy
Olesno na lata 2021-2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się „Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2026” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Olesno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
Andrzej Szczebak

*Załącznik
do Uchwały Nr XX/170/21
Rady Gminy Olesno
z dnia 26 marca 2021 r.*

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE OLESNO
NA LATA 2021 - 2026.**

OLESNO, 2021 ROK

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	3-4
PODSTAWY MERYTORYCZNE GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	4-6
DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.....	7
INFORMACJE OGÓLNE ORAZ POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE GMINY.....	7-11
2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY.....	11
2.1. LUDNOŚĆ W GMINIE OLESNO.....	11 - 15
3. SYTUACJA GOSPODARCZA W GMINIE.....	15
3.1. STRUKTURA UTRZYMANIA I ZATRUDNIENIA.....	15 - 16
3.2. SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY.....	17 - 19
4. INFRASTRUKTURA.....	19
5. SYTUACJA EDUKACYJNA.....	19 - 22
6. OPIEKA ZDROWOTNA.....	22- 23
7. KULTURA.....	23 - 24
8. POMOC SPOŁECZNA W ASPEKCIE WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW W GMINIE OLESNO.....	24 - 48
9. ŚWIADCZENIA RODZINNE.....	48- 51
1. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.....	52
2. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+, ŚWIADCZENIA „DOBRY START”.....	53
61. ANALIZA DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH	54
a) ANALIZA SWOT.....	54-57
b) ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE.....	57

• 1. Prognoza zmian w zakresie objętym Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych	
xxiii. Gminie Olesno na lata 2021-2024.....	57-58
IV. MISJA, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	58
1. Kierunki i zakres działań niezbędnych do osiągnięcia celów strategicznych.....	58-60
2. Misja, cele strategiczne.....	60
2.1. Cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2024.....	60
2.2. Cele szczegółowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2024.....	60-61
2.3. Cele strategiczne i operacyjne, wskaźniki, realizatorzy i podmioty wspierające.....	61-69
2.4. Programy i projekty.....	69-70
3. Ramy finansowe strategii.....	70-72
V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII	72-73
Wskaźniki osiągnięcia celów.....	73-75
ZAKOŃCZENIE.....	75 SPIS
MAPEK	76 SPIS
TABEL.....	76-78 SPIS
WYKRESÓW.....	

I. WPROWADZENIE

Zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Powyższy obowiązek wynika z art. 17 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876).

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawę do zbudowania w miarę skutecznego systemu ochrony socjalnej członków społeczności Gminy Olesno, tak aby mogli oni zaspokajać swoje różnorodne potrzeby, cele, dążenia i aspiracje.

1. PROCEDURA TWORZENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2026 jest dokumentem zawierającym koncepcję działania ukierunkowanego na długoterminową pomoc w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb osób i rodzin oraz umożliwienia życia w warunkach odpowiadających godności człowieka i stanowi kontynuację działań zapoczątkowanych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

w Gminie Olesno, przyjętej Uchwałą Nr XX/188/17 Rady Gminy w Oleśnie z dnia 29 czerwca 2017 roku i nawiązuje do jej celów, założeń i działań, które zapoczątkowały proces tworzenia kompleksowego i spójnego systemu wspierania mieszkańców Gminy w pokonywaniu różnorodnych trudności oraz rozwiązywaniu problemów z wykorzystaniem zasobów i środków własnych gminy oraz źródeł finansowania zewnętrznego.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu przyjęto następujący tryb postępowania:

- **Diagnozowanie sytuacji społecznej w Gminie :**

Z uwagi na tematykę opracowania (strategia problemów społecznych) znajdują się informacje dotyczące tych dziedzin, które w największym stopniu wpływają na aktualny poziom życia mieszkańców gminy. Dlatego też znajduje się między innymi opis sytuacji demograficznej, stanu gospodarki, infrastruktury technicznej, diagnoza problemów społecznych występujących na terenie gminy.

- **Formułowanie misji:**

- próba określenia misji Gminy w zakresie polityki społecznej zwierającej cel nadrzędny, do którego władze samorządowe zamierzają dążyć.

- **Analiza SWOTT:**

- obejmuje ona szanse i zagrożenia, wskazuje mocne i słabe strony, analizuje perspektywy, zmiany w obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej i tych sfer życia. Analiza SWOTT sporządzona została w formie tabelarycznego zestawienia w odniesieniu do najważniejszych problemów społecznych.

- **Monitoring:**

- bezpośrednia i ciągła informacja na temat skuteczności i wydajności danego programu.

Monitoring powinien być prowadzony w sposób ciągły w oparciu o wskazania zawarte w opracowanych programach w postaci spodziewanych rezultatów realizacji poszczególnych celów i zadań.

Przyjęty sposób prezentacji pozwala na czytelne przedstawienie obszarów, gdzie interwencja w stan obecny pozwoli na osiągnięcie zamierzonych rezultatów.

2. PODSTAWY MERYTORYCZNE GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

Strategia opracowana została w oparciu o zapisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą, do zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przez gminę należy między innymi opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Podstawy prawne opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

- konstytucja i ustawy regulujące system pomocy społecznej;
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 poz. 1876).

Strategia nawiązuje i korzysta z rozwiązań innych aktów prawnych, a w szczególności:

- Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 111 z późn. zm.).
- Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 808 z późn. zm.),
- Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409 z późn. zm.),
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057),
- Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 176),
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (Dz. U. z 2017r., poz. 882),
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2020r., poz. 426 z późn. zm),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020, poz. 821).

A także jest zgodna m.in. z Narodową Strategią Integracji Społecznej.

Opracowując gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych, uwzględniono dokumenty programowe, w których akcentuje się konieczność zapewnienia dialogu i partnerskiej współpracy instytucji rządowych, samorządowych. Uznaje się także

za niezbędną partnerską współpracę z osobami wykluczonymi społecznie i osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

W zakresie polityki strukturalnej i Europejskiego Funduszu Społecznego istnieją regulacje podejmowane przez Radę, Parlament i Komisję Europejską, dotyczące Funduszy Strukturalnych Unii Europejskiej oraz polityki społecznej i wsparcia społecznego.

Działania będą kierowane głównie do środowisk, które pozostają na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem.

Do najbardziej zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego należy zaliczyć rodziny, w których występują:

- trudności wychowawcze ze środowisk zaniedbanych,
- osoby psychicznie chore,
- ofiary patologii życia rodzinnego,
- kobiety samotnie wychowujące dzieci,
- osoby długotrwale bezrobotne,
- osoby niepełnosprawne i przewlekle chore,
- starsze osoby samotne,
- osoby żyjące w bardzo trudnych warunkach mieszkaniowych,
- osoby/rodziny uwikłane w przemoc fizyczną i psychiczną,
- niewydolność wychowawcza- osoby uzależnione od alkoholu i innych uzależnień.

Przedstawiona Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie podstawą do podejmowania bieżących i długookresowych decyzji wpływających na pożądane kierunki rozwoju, stymulacji zmian organizacyjnych i strukturalnych, kształtowania budżetu, ukierunkowania programów społecznych oraz mobilizacji społeczeństwa wokół najważniejszych problemów rozwoju gminy.

A także do przygotowania projektów i programów pozyskiwania środków finansowych rządowych, pozarządowych oraz pochodzących z Unii Europejskiej.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. INFORMACJE OGÓLNE ORAZ POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE GMINY.

Gmina Olesno położona jest w północno – zachodniej części Powiatu Dąbrowskiego, około 30 kilometrów od Tarnowa. Z nowym podziałem administracyjnym Gmina Olesno wchodzi w skład Powiatu Dąbrowa Tarnowska. Wraz z całym powiatem, gmina leży na północny wschód wysuniętej części nowo utworzonego województwa małopolskiego (mapa nr 1 i nr 2). Gmina Olesno graniczy z gminami Mędrzechów, Bolesław, Gręboszów oraz Żabno. Obszar gminy wynosi 77,6 km², co stanowi 14,72% ogółu powierzchni powiatu dąbrowskiego i 0,51% województwa małopolskiego. Gmina Olesno jest gminą średniej wielkości.

Ludność według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku Gminy Olesno liczyła 7953 mieszkańców, co stanowi 13,4% ogółu ludności powiatu dąbrowskiego i 0,2 % województwa małopolskiego. Gęstość zaludnienia 102 osoby/km². Na koniec 2020 roku liczba mieszkańców wynosiła 7928 osób.

W skład Gminy Olesno wchodzi trzynaście sołectw: Olesno, Adamierz, Breń, Ćwików, Dąbrówka Gorzycka, Dąbrówki Breńskie, Niwki, Oleśnica, Podborze, Pilcza Żelichowska, Swarzędz, Wielopole, Zalipie. Dane dotyczące miejscowości wchodzących w skład gminy obrazuje mapa Nr 3. Natomiast tabela Nr 1 odzwierciedla liczbę mieszkańców w danej miejscowości.

Gmina Olesno to teren typowo rolniczy. Jest to rozległy mało zalesiony obszar, odgraniczony od zachodu dolnym biegiem Dunajca, od północy Wisłą a od wschodu drogą krajową prowadzącą z Tarnowa przez Szczucin do Kielc. Na terenie gminy w miejscowości Zalipie znajdują się dwa gospodarstwa agroturystyczne oraz jedno w Dąbrówce Gorzyckiej. Gospodarstwa agroturystyczne oferują pokoje do wynajęcia oraz różnego rodzaju atrakcje wypoczynkowe i turystyczne. Unikatową atrakcją gminy jest miejscowość Zalipie, znaną w całej Polsce, jak również za granicą jako Malowana Wieś. Znajduje się tu również Turystyczny Szlak Pieszy na trasie Dąbrowa Tarnowska – Ujście Jezuickie.

Do najważniejszych zabytków przyrody należą:

- Park Breński w stylu wersalskim z II połowy XVIII wieku.
- Park w Oleśnie tzw. Owczarnia.
- Aleje dębowo – lipowe – najstarsze okazy liczą sobie około 500 lat.

Mapa Nr 1 Położenie Gminy Olesno na tle Powiatu dąbrowskiego.

Mapa Nr 2 Położenie Gminy Olesno na tle Województwa Małopolskiego.

Mapa Nr 3 Podział według sołectw wchodzących w skład Gminy Olesno

Tabela Nr 1 Liczba ludności według poszczególnych miejscowości.

Miejscowość	Liczba ludności
Adamierz	268
Breń	118
Ćwików	849
Dąbrówki Breńskie	714
Dąbrówka Gorzycka	223
Niwki	206
Olesno	1794
Oleśnica	821
Podborze	323
Pilcza Żelichowska	453
Śwarzów	786
Wielopole	681
Zalipie	692
Ogółem	7928

Źródło: dane UG Olesno według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Z analizy danych zawartych w tabeli Nr 1 wynika, że najwięcej mieszkańców zamieszkuje w miejscowości Olesno, stanowiącej siedzibę Gminy. Drugą pozycję pod względem liczby ludności zajmuje Ćwików, kolejnymi są: Oleśnica, Swarzów, Dąbrówki Breńskie, Zalipie, Wielopole, Pilcza Żelichowska, Podborze, Adamierz, Niwki, Dąbrówka Gorzycka i Breń.

2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ GMINY.

2.1. LUDNOŚĆ W GMINIE OLESNO.

Spółeczeństwo Gminy stanowi istotny czynnik warunkujący możliwości i potrzeby rozwoju lokalnego. Decyduje o kształcie ustroju i systemu gospodarczego oraz charakterze i składzie organów władzy samorządowej. Wskaźniki demograficzne mają zasadniczy wpływ na jakość życia, szanse rozwojowe i tempo wzrostu poziomu życia w Gminie. Przedmiotem analizy sytuacji demograficznej będą płeć, struktura wiekowa oraz przyrost naturalny.

Wykres Nr 1 . Liczba ludności w gminie Olesno w latach 2016 - 2020 według podziału na płeć.

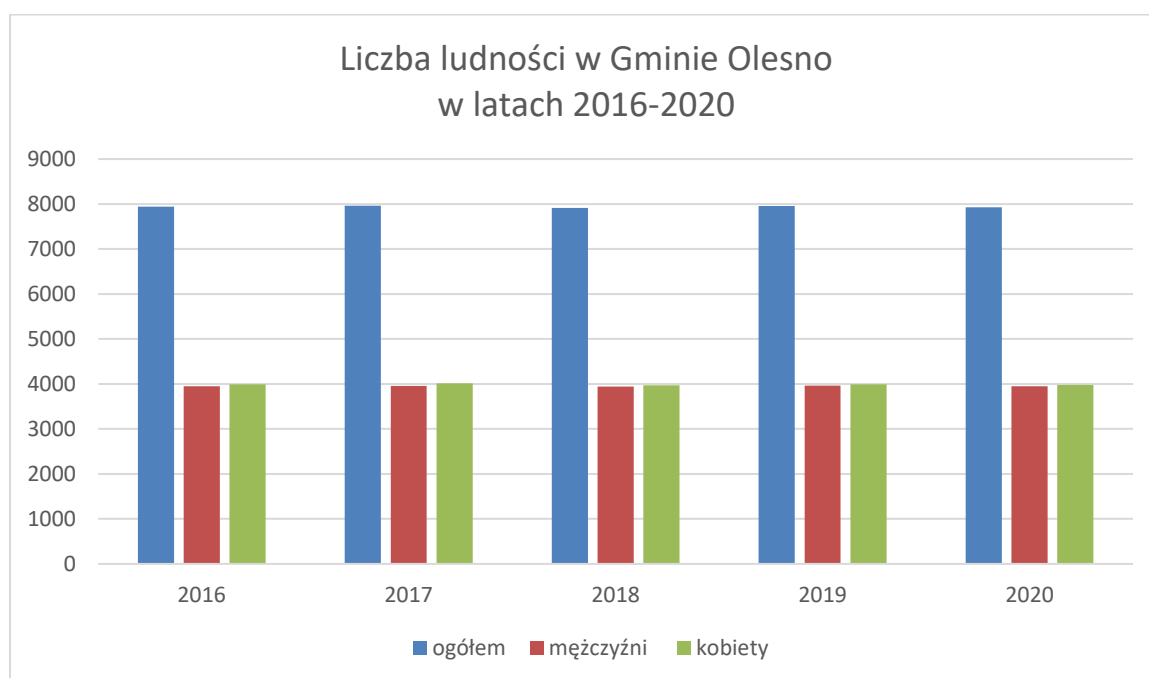

Tabela Nr 2. Liczba ludności w Gminie w latach 2016-2020 według podziału na płeć

Płeć	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
ogółem	7941	7965	7917	7953	7928
mężczyźni	3952	3955	3943	3961	3948
kobiety	3989	4010	3974	3992	3980

Opracowanie własne według danych Urzędu Gminy Olesno.

Analizując dane dotyczące liczby ludności według podziału na płeć w latach 2016 – 2020 należy stwierdzić, że liczba mieszkańców minimalnie wykazuje tendencje spadkowe. Natomiast liczba kobiet w każdym roku przewyższa liczbę mężczyzn.

Tabela Nr 3. Gęstość zaludnienia w Gminie Olesno w latach 2016 – 2020

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba mieszkańców na 1km [2]
2016	7941	101,8
2017	7965	102,5
2018	7917	102,0
2019	7953	102,5
2020	7928	102,1

Źródło: Opracowanie własne według danych Urzędu Gminy Olesno.

Gęstość zaludnienia w Gminie Olesno w 2017 i 2019 roku wyniosła 102,5 osób na km².

Tabela Nr 4. Ruch naturalny ludności w latach 2017- 2020.

Lata	Małżeństwa	Urodzenia (żywe)	Zgony		Przyrost naturalny
			Ogółem	W tym niemowląt	
			W liczbach bezwzględnych		
2017	38	91	23	-	68
2018	36	89	23	-	66
2019	47	82	22	1	59
2020	29	78	97	1	-20

Źródło: Opracowanie własne według danych Urzędu Gminy Olesno.

Dane z powyższego zestawienia dotyczące przyrostu naturalnego w latach 2019 i 2020. Dla porównania; w latach 2017 i 2018 przyrost naturalny wskazywał wartości dodatnie.

Tabela Nr 5. Migracje

Wyszczególnienie;	Migracje stałe			Migracje czasowe		
	Napływ	Odpływ	Saldo	Zameldowani czasowo	Mieszkańcy czasowo nieobecni	saldo
Gmina Olesno						
2019 r.	68	50	18	50	6	44
2020	214	242	-28	33	58	-25

Źródło: Opracowanie własne według danych Urzędu Gminy Olesno za 2019r. i 2020

Saldo w migracjach stałych oraz migracjach czasowych wykazuje wartości dodatnie – w 2019 roku, natomiast w 2020 roku wykazuje wartości ujemne (zarówno w migracjach stałych jak i czasowych).

Podstawowy podział społeczeństwa dzieli się trzy grupy: osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Dane dotyczące ludności przedstawia kolejny wykres.

Wykres Nr 2. *Ludność według ekonomicznych kategorii wieku*
w latach 2016- 2020.

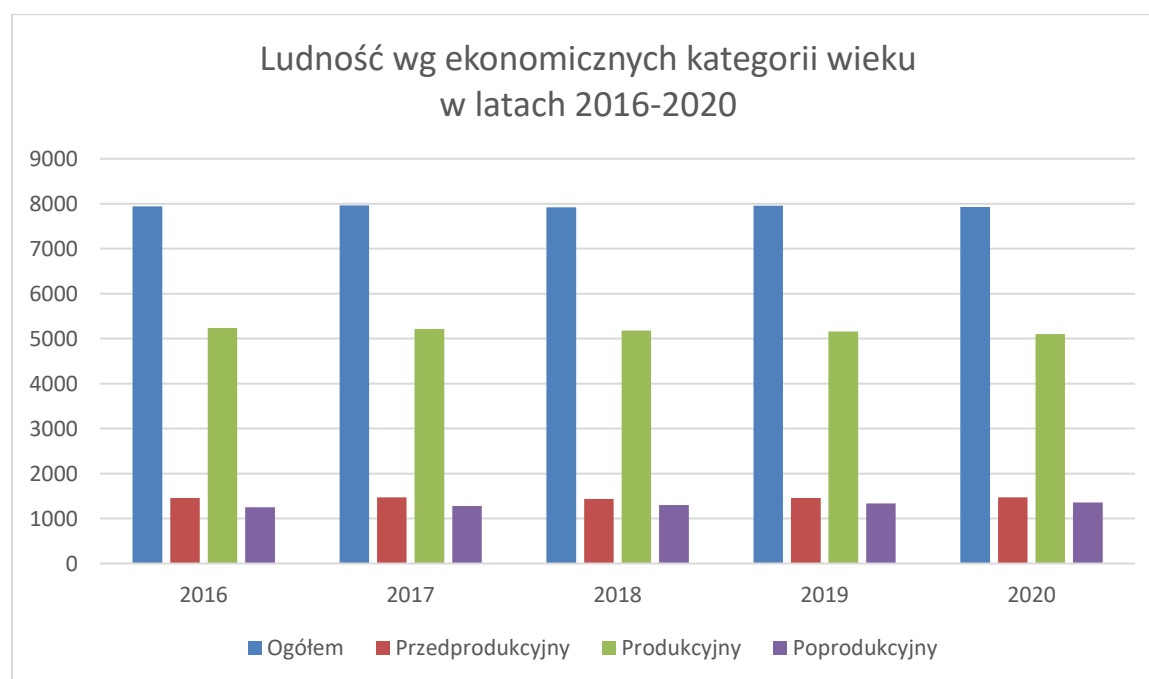

Tabela Nr 6. Ludność według ekonomicznych kategorii wieku w latach 2016- 2020.

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	7941	7965	7917	7953	7928
Przedprodukcyjny	1457	1468	1436	1460	1470
Produkcyjny	5233	5216	5178	5159	5101
Poprodukcyjny	1251	1281	1303	1334	1357

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Olesno.

Z analizy danych powyższego wykresu wynika, że największą grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Drugą pozycję zajmuje grupa osób w wieku przedprodukcyjnym, a następnie osoby w wieku poprodukcyjnym. Na przestrzeni czterech lat nastąpił wzrost mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, natomiast zmniejszyła się liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Tabela Nr 7. Ludność według płci i kategorii wiekowej (w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym) w gminie Olesno w latach 2017- 2020.

Lata	Ogółem	W wieku											
		Przedprodukcyjnym (0-17)				Produkcyjnym (K•18-60, M•18-65)				Poprodukcyjnym (61+,66+)			
		Razem	%	W tym		Razem	%	w tym		razem	%	W tym	
				K	M			K	M			K	M
2017	7965	1468	18,4	701	767	5216	65,5	2450	2766	1281	16,1	859	422
2018	7917	1436	18,1	697	739	5178	65,4	2412	2766	1303	16,5	865	438
2019	7953	1460	18,4	711	749	5159	64,9	2407	2752	1334	16,8	874	460
2020	7928	1470	18,5	718	752	5101	64,3	2382	2719	1357	17,1	880	477

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Olesno.

Tabela Nr 7 przedstawia ludność według płci i kategorii wieku z wyliczeniem procentowym w poszczególnych latach, wieku osób. Z danych w analizowanych latach 2017 – 2020 wynika, że ludność w wieku produkcyjnym wykazuje tendencje spadkowe natomiast ludność w wieku poprodukcyjnym wykazuje tendencje wzrostowe, co świadczy o stopniowym starzeniu się społeczeństwa.

Tabela Nr 8. *Prognoza ludności na lata 2020-2030*

	Lata		
	2020	2025	2030
Województwo Małopolskie	3317,2	3304,4	3264,6
Powiat	59,0	58,9	58,5

Źródło: US- Kraków

Z najnowszego raportu Biura Ludnościowego ONZ wynika, że ludzi na świecie będzie coraz więcej, ale Polaków coraz mniej. Liczba Polaków wobec 2018 r. skurczyła się o ok. 28 tys. osób do 38,38 mln. Co jeszcze gorsze, w zeszłym roku zmarło o 35 tys. osób więcej, niż się urodziło. Spadły także wskaźniki dzietności, co oznacza, że o zastępowalności pokoleń w przyszłości nie może być mowy.

Średnia długość życia w Polsce ma się wydłużyć z obecnych 72,7 lat do 80,5 lat w roku 2050.

3. SYTUACJA GOSPODARCZA W GMINIE

3.1 STRUKTURA UTRZYMANIA I ZATRUDNIENIA

Gmina Olesno posiada typowo rolniczy charakter. Na terenie gminy występują grunty klasy III – VI, sporadycznie grunty klasy II, brak jest natomiast gruntów klasy I. Najlepsze warunki glebowe posiadają wsie usytuowane w północno-zachodniej części gminy: Zalipie, Niwki, Pilcza Żelichowska. Bardzo słabe pokrywy glebowe charakteryzują Dąbrówkę Gorzycką i Oleśnicę gdzie udział gleb najsłabszych V i VI klasy wynosi powyżej 50 % ogółu ich użytków rolnych. Rolnictwo jest ważnym źródłem dochodu dla około 62% gospodarstw domowych w tym dla około 38% stanowi główne źródło utrzymania. Dominuje produkcja roślinna w większości są to truskawki, ogórki itp. Część gospodarstw specjalizuje się w hodowli trzody chlewnej. Usytuowanie gminy z dala od dużych ośrodków przemysłowych na terenie Powiśla Dąbrowskiego pozwala na produkcję zdrowej żywności. Głównym problemem

rolnictwa jest duże rozdrobnienie struktury gospodarstw rolnych. Przeważają gospodarstwa drobnotowarowe o przeciętnym areale około 3 ha.

Powierzchnia ogółem – 7760

Struktura gruntu przedstawia się następująco:

- użytki rolne – 6546 ha

w tym:

- grunty orne – 5509 ha

- sady - 107 ha

- użytki zielone – 579 ha

- lasy i grunty leśne – 836 ha

pozostałe grunty i nieużytki – 378 ha

Według danych z Urzędu Gminy w Oleśnie (stan na 31.12.2019 r.) wynika, że na terenie Gminy było – 2582 gospodarstw rolnych.

Uzupełniającą funkcję do rolnictwa spełnia handel i usługi między innymi remontowo – budowlane. W Gminie Olesno według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zarejestrowanych było 309 podmiotów gospodarczych.

Największe przedsiębiorstwa na terenie Gminy to m.in.:

- Elplast - Zakład Tworzyw Sztucznych w Oleśnie,
- Eliot Nature – Niwki,
- Firma Handlowo – Transportowa w Oleśnie,
- Piekarnia – Swarzów,
- Grupa Producentka Wielopolanka – Wielopole,
- Ziarneks – Zakład Cukierniczo – Piekarski – Swarzów,
- Sanocki Zakład Górnictwa Nafty i Gazu Swarzów,
- Spółdzielnia Usług Rolniczych w Oleśnie,
- Romex – Zakład Przetwórstwa Owocowo – Warzywnego Wielopole.

3.2 SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY.

1) POZIOM I STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE OLESNO W LATACH 2016-2020.

Wykres Nr 3. Liczba osób bezrobotnych według płci w latach 2016-2020 .

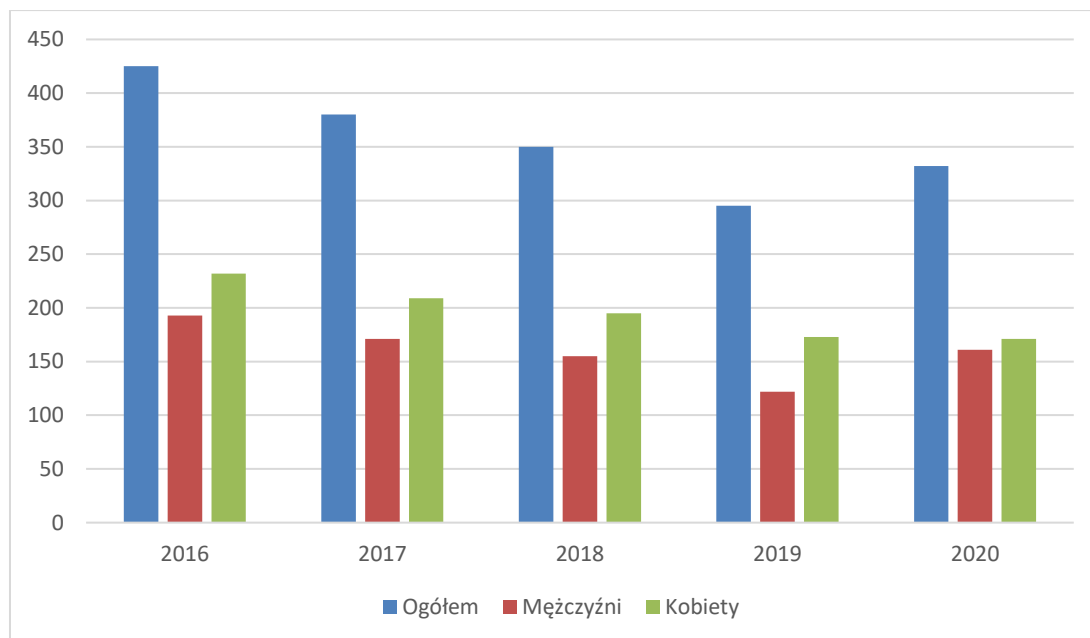

Tabela Nr 9. Liczba osób bezrobotnych według płci w latach 2016-2020.

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Ogółem	425	380	350	295	332
Mężczyźni	193	171	155	122	161
Kobiety	232	209	195	173	171

Opracowanie własne według danych PUP Dąbrowa Tarnowska

Z przedstawionych danych zawartych w powyższym wykresie wynika, że w roku 2016 z terenu Gminy Olesno zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy było ogółem 425 bezrobotnych, natomiast w 2020 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP wynosiła 332 osoby, w tym; 171 kobiet.

Bezrobocie w większym stopniu dotyka kobiety niż mężczyzn.

Tabela Nr 10. *Struktura osób bezrobotnych według płci i statusu.*

Lata	Ogółem	Osoby posiadające prawo do zasiłku			Osoby nie posiadające prawa do zasiłku		
		Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2016	425	64	36	28	361	157	204
2017	380	70	39	31	310	132	178
2018	350	56	24	32	294	131	163
2019	295	51	29	22	244	93	151

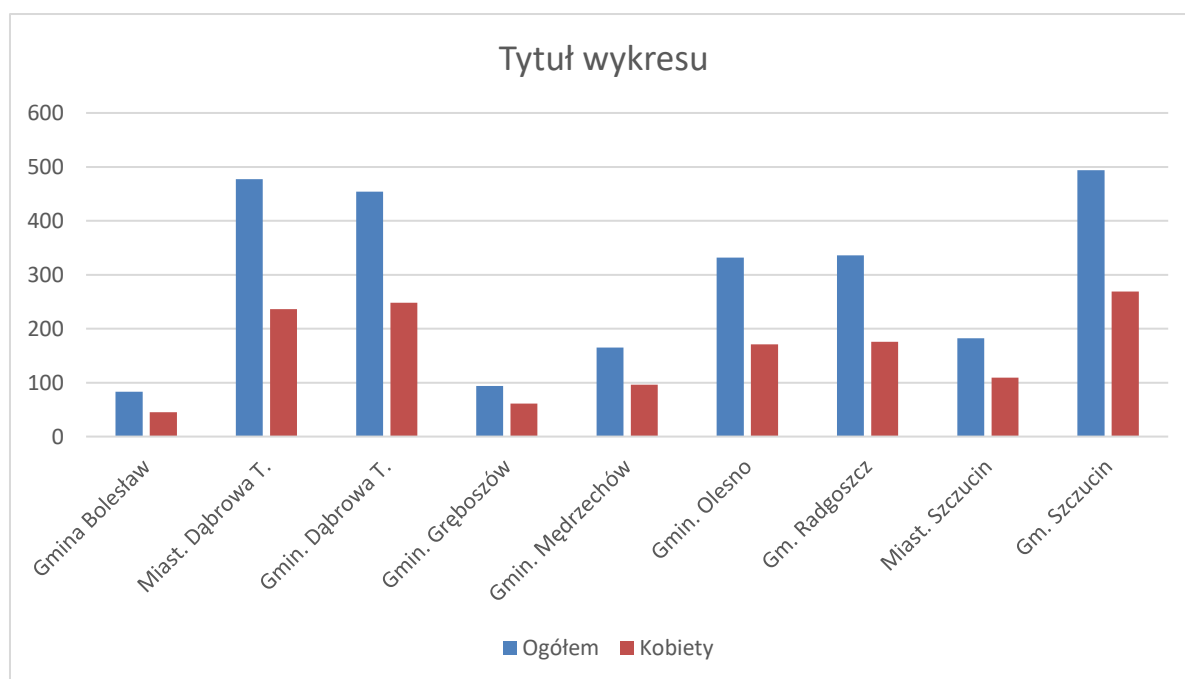
Źródło: Opracowanie własne według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej.

Jak wynika z powyższej tabeli wśród ogólnej liczby bezrobotnych w 2016 roku 15% stanowili bezrobotni posiadający prawo do zasiłku, natomiast 85% to osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku. Natomiast z danych za 2019 rok wynika, że poziom bezrobocia w Gminie Olesno w stosunku do lat poprzednich uległ obniżeniu.

Wśród bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku większą grupę stanowią kobiety. Świadczy to o tym, że w większości kobiety są osobami długotrwale bezrobotnymi.

Wykres Nr 4. Poziom bezrobocia w Gminie Olesno na tle pozostałych Gmin

Powiatu dąbrowskiego.

Źródło: Opracowanie własne według danych PUP –Dąbrowa Tarnowska na dzień 31 grudnia 2020 r.

Na podstawie danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej stwierdza się, że ogółem liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2020 roku z całego Powiatu wynosiła 2617 bezrobotnych.

Z terenu Gminy Olesno zarejestrowane były 332 osoby bezrobotne, co stanowi 12,69 % ogółu liczby bezrobotnych w skali Powiatu. Analizując dynamikę bezrobocia w stosunku do poprzedniego roku (2019) w Gminie Olesno nastąpił wzrost osób bezrobotnych o 37 osób. Struktura bezrobocia w 2020 roku w **Powiecie dąbrowskim** przedstawiała się następująco: ogółem zarejestrowanych osób - 2618 osób, w tym; 1411 kobiet. Stopa bezrobocia w 2020 r. (stan na dzień 31.12.2020 r.) wynosiła: ● w Polsce – 6,1 %, ● w Małopolsce - 5,3 %, ● w Powiecie Dąbrowskim – 10,9%.

4. INFRASTRUKTURA

Teren Gminy Olesno w zakresie infrastruktury technicznej jest dobrze wyposażony. Gmina została w całości zelektryfikowana i zgazyfikowana. W miejscowości Swarzów istnieje podziemny magazyn gazu. A także w całości zwodociągowana i stelefonizowana. W Oleśnie istnieje nowoczesna oczyszczalnia ścieków mechaniczno – biologiczna. Systemem kanalizacyjnym objęta jest cała miejscowość Olesno, Ćwików i Adamierz. Planowana jest rozbudowa istniejącej sieci oraz budowa oczyszczalni i kanalizacji dla kolejnych wiosek. W zakresie komunikacji jest rozwinięta sieć przewoźników prywatnych. W Oleśnie funkcjonuje jedna placówka pocztowa a także Bank Spółdzielczy. Również dobrze rozwinięta jest sieć handlowa.

W 2009 roku został oddany do użytku obiekt sportowo – rekreacyjny „Orlik 2012”. Obiekt wyposażony jest w boiska do piłki ręcznej i nożnej, dwa korty tenisa ziemnego. Obiekt sportowo rekreacyjny przyczynia się do zaangażowania młodzieży w uprawianie sportu i właściwe zagospodarowanie wolnego czasu. Ponadto 27 września 2019 r. oficjalnie nastąpiło otwarcie sali sportowej przy Szkole Podstawowej w Oleśnie.

O jakości życia mieszkańców świadczy dostęp do infrastruktury technicznej, który z roku na rok ulega poprawie.

Na terenie Gminy poza dwoma blokami mieszkalnymi rozwija się budownictwo prywatne.

5. SYTUACJA EDUKACYJNA

Szczególne znaczenie w poprawie warunków życia, w tym zwłaszcza startu życiowego ma zapewnienie możliwości kształcenia na poziomie podstawowym w miejscu najbliższego miejsca zamieszkania. Bazę oświatowo – wychowawczą na terenie Gminy Olesno stanowią:

- 5 szkół podstawowych,
- 2 przedszkola, z dodatkowym oddziałem przedszkolnym w Ćwikowie.

Na terenie Gminy znajduje się również Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Brniu im. Władysława Stanisława Reymonta.

Poszczególne nauczanie odzwierciedlają poniższe tabele.

5.1 NAUCZANIE PRZEDSZKOLNE

Tabela Nr 11. Wychowanie przedszkolne w gminie Olesno w latach 2016-2020

Lp.	Rodzaj placówki	Lata				
		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1.	Przedszkole Publiczne w Oleśnie(w tym Oddział Przedszkolny w Ćwikowie).	106	98	97	90	99
2.	Przedszkole Publiczne w Zalipiu	30	30	30	27	32
	Ogółem:	136	128	127	117	131

Źródło; opracowanie własne według danych placówek oświatowych.

Analizując dane z powyższej tabeli stwierdzić należy, iż liczba dzieci uczęszczających do przedszkola utrzymuje się prawie na jednym poziomie.

5.2. NAUCZANIE PODSTAWOWE

Tabela Nr 12. Edukacja i wychowanie Szkoły podstawowej dla dzieci i młodzieży w Gminie Olesno w latach 2016-2020

Lp.	Rodzaj Placówki	Lata				
		2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
1.	SP Olesno	Liczba uczniów				
		318	385	441	462	455
2.	SP Zalipie	25	32	37	34	33
3.	SP Wielopole	22	10	12	-----	-----

4.	SP Piłcza Żelichowska	47	53	57	59	63
5.	SP Dąbrówki Breńskie	58	62	70	68	79
ogółem:		470	542	617	623	630

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych placówek oświatowych.

Tabela 13. Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych na terenie Gminy Olesno w latach 2016-2020

PLACÓWKA	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Przedszkole	136	128	127	117	131
Szkoła Podstawowa	470	542	617	623	630
Razem:	606	670	744	740	761

Źródło: opracowanie własne według danych placówek oświatowych.

Z analizy danych zawartych w tabelach Nr 11 Nr 12, Nr 13 wynika, że: w roku szkolnym 2016/2017 na terenie Gminy Olesno do Przedszkoli i Szkół Podstawowych uczęszczało 606 uczniów. W kolejnych latach obserwuje się nieznaczny wzrost liczby uczniów w szkołach. Natomiast w roku szkolnym 2020/2021 nastąpił wzrost uczniów w szkołach i dzieci w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych i łącznie wyniósł 761 dzieci/uczniów.

5.3. NAUCZANIE PONADPODSTAWOWE

Tabela Nr 14. Liczba młodzieży kształcącej się w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta w Brniu w latach 2016-2020

Typy szkół	Liczba uczniów				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Technikum agrobiznesu	-	-	-	-	-

Technikum budowlane	86	79	79	78	67
Technikum inżynierii środowiska i melioracji	-	-	-	-	-
Technikum Architektury Krajobrazu	54	40	35	42	33
Zasadnicza Szkoła Zawodowa od 2018/2019 Branżowa Szkoła I Stopnia	33	16	16	27	44
Technikum Organizacji Reklamy	12	11	10	-	-
Technikum Geodezji	-	-	-	-	-
Ogółem:	185	146	140	147	144

Źródło: opracowanie własne wg danych placówki oświatowej.

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że kształcącej się młodzieży w Zespole Szkół im. Władysława Stanisława Reymonta w Brniu w roku szkolnym 2016/2017 było ogółem 185 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2020/2021 naukę podjęło 144 uczniów. Liczba uczniów podejmujących kształcenie w wyżej wymienionym Zespole Szkół przyjmuje tendencje spadkowe w stosunku do roku 2016/2017.

6. OPIEKA ZDROWOTNA

O zdrowie mieszkańców na terenie Gminy Olesno dba: Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Oleśnie i Ośrodek Zdrowia w Zalipiu.

W Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Oleśnie znajduje się :

1. Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej
2. Poradnia stomatologiczna
3. Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej
4. Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej
5. Gabinet medycyny szkolnej

6. Gabinet zabiegowy

7. Administracja

W Wiejskim Ośrodku Zdrowia w Zalipiu znajduje się:

2. Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej

3. Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej

4. Gabinet rehabilitacji i fizjoterapii

Na terenie Gminy znajdują się również 1 Apteka .

7. KULTURA

Na terenie Gminy Olesno funkcjonują dwie instytucje kultury, są to: Gminna Biblioteka Publiczna w Oleśnie i Gminny Ośrodek Kultury w Oleśnie z siedzibą w Domu Malarek w Zalipiu. Siedzibą Gminnej Biblioteki Publicznej jest Olesno, a terenem działania Gmina Olesno. Biblioteka prowadzi dwie Filie Biblioteczne w Ćwikowie i Zalipiu. Jej głównym zadaniem jest rozwijanie i zaspakajanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa. Służy ona także upowszechnianiu wiedzy i rozwojowi kultury.

Biblioteka prowadzi szeroką działalność kulturalną. Do najważniejszych imprez cyklicznych należą: Gminne Konkursy Recytatorskie, adresowane do uczniów wszystkich szkół i przedszkoli działających na terenie Gminy. Co roku organizowane są w ramach cyklu „Jesienne spotkania ze sztuką” wystawy malarstwa lokalnych twórców.

Tabela Nr 15. *Liczba czytelników oraz wypożyczeń.*

Dane dot. liczby czytelników oraz wypożyczeni w poszczególnych latach 2017- I-VI 2020.

Wyszczególnienie	j.m	2017	2018	2019	I-VI 2020
Księgozbiór	Wol.	39 874	41 131	42 729	41 643
Czytelnicy w ciągu roku	osoby	1 151	1 175	1 124	615
Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	Wol.	24 402	23 224	23 176	9 130

Źródło: Gminna Biblioteka Publiczna Olesno

W okresie wakacji prowadzone są również zajęcia dla dzieci i młodzieży, na które składają się warsztaty plastyczne, rękodzielnicze, zajęcia sportowe i wycieczki.

Na parterze biblioteki zorganizowana jest duża sala konferencyjno – kinowa, wyposażona w kompletny sprzęt projekcyjno – nagłośnieniowy umożliwiający m.in. projekcje filmowe, prezentacje multimedialne, transmisje telewizyjne. Mieści się w niej małe, kameralne, dwudziesto osobowe kino społecznościowe prowadzone w ramach sieci „Kino za Rogiem”. Na parterze utworzona została kręgielnia „Azyl Olesno” (4 pełnowymiarowe tory bowlingowe); sala fitness z urządzeniami siłowymi i dwoma szatniami, sala gier cichych wyposażona w gry i bieżące czasopisma; kawiarenka; sala ze stołem do snookera i telewizorem z kinem domowym. Realizacja wszystkich założeń przewidzianych w ramach zadania przyczyniła się do zwiększenia i urozmaicenia oferty placówki w Oleśnie w zakresie zagospodarowania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych.

Natomiast Gminny Ośrodek Kultury służy realizacji zadań Gminy w zakresie upowszechniania kultury, opartej na wartościach uniwersalnych oraz ożywianiu lokalnych i regionalnych tradycji kultury. Do podstawowych zadań należy ochrona i kultywowanie wartości kulturowych środowiska, głównie poprzez kontynuację tradycji „malowanek zalipiańskich”, organizowanie i wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego, opiekę nad twórcami ludowymi, wyzwalanie aktywności kulturalnej środowiska, dokumentowanie zjawisk kulturowych i ludzi kultury Gminy Olesno, promowanie ludzi kultury, amatorskiego ruchu artystycznego i twórczości ludowej, wdrażanie dzieci i młodzieży do aktywnego uczestnictwa w kulturze, promowanie Zalipia w kraju i za granicą m.in. poprzez środki masowego przekazu. Zadania te realizowane są poprzez organizację wystaw, konkursów, koncertów, wycieczek, spotkań autorskich, organizacje imprez rozrywkowych, prowadzenie kursów, świadczenie usług plastycznych, poligraficznych, fotograficznych, muzycznych i innych.

8. POMOC SPOŁECZNA W ASPEKCIE WYSTĘPUJĄCYCH PROBLEMÓW W GMINIE OLESNO

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

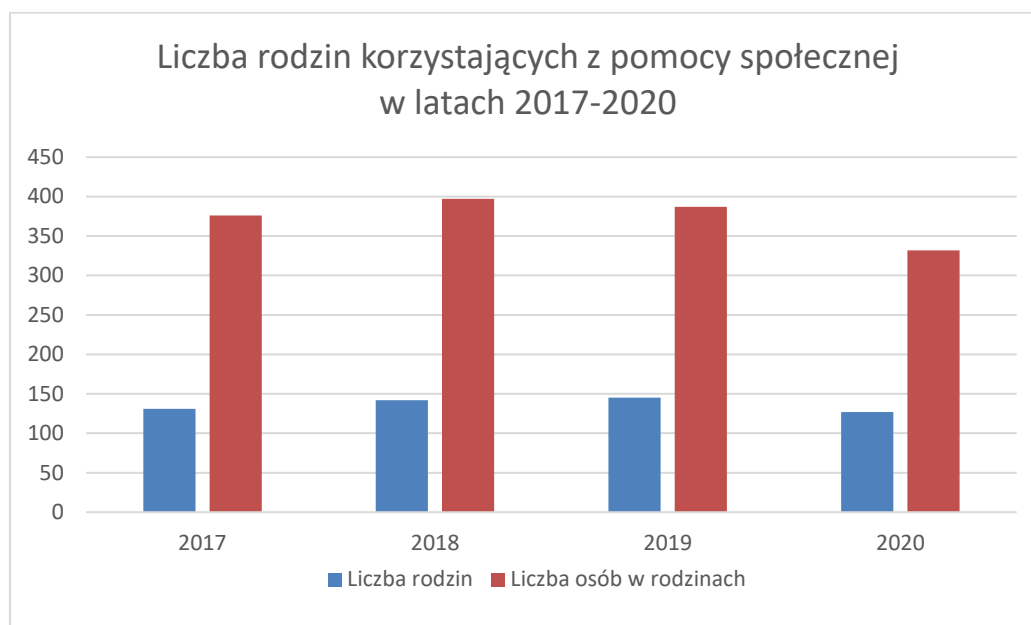
Na poziomie gminy jednostką organizacyjną pomocy społecznej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie, który jest podstawowym ogniwem systemu.

Działalność jednostki pomocy społecznej reguluje głównie ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), która jest powiązana z szeregiem innych aktów prawnych i przepisów wykonawczych.

Do podstawowych zadań Ośrodka Pomocy Społecznej należy między innymi: rozpoznanie, diagnoza społeczna, realizacja pomocy.

8.1. REALIZACJA ZADAŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2017-2020.

Wykres Nr 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2017 –2020

Źródło: dane ze sprawozdań MPIPS Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Pomocą społeczną zostało objętych:

- 2017 rok – 131 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 376,
- 2018 rok – 142 rodziny o liczbie osób w tych rodzinach 397,
- 2019 rok – 145 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 387,
- 2020 rok – 127 rodzin o liczbie osób w tych rodzinach 332.

Analizując powyższe dane należy stwierdzić, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich pięciu lat przyjmuje tendencje spadkowe.

Tabela Nr 16. Środki wydatkowane na realizację zadań pomocy społecznej w zakresie pomocy dla rodzin w latach 2017 - 2020.

LATA	2017r.	2018r.	2019r.	2020r.
Zasiłki ogółem	335 895,00 zł	370 553,00 zł	455 758,00 zł	462 490,00 zł
w tym; z budżetu gminy	99 517,00 zł	159 038,00 zł	148 924,00 zł	144 911,00 zł
z budżetu wojewody (dotacje celowe)	236 378,00 zł	211 515,00 zł	306 834,00 zł	317 579,00 zł

Źródło: Dane - sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

W ramach powyższych środków finansowych realizowana była pomoc dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w formie świadczeń pieniężnych (zasiłki stałe, okresowe, celowe, celowe na zakup żywności, zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego). Realizowana była także pomoc w naturze (opał, posiłki dla dzieci w szkole, artykuły żywnościowe, oraz pokrycie kosztów pobytu w schronisku i kosztów sprawiania pogrzebu).

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy społecznej są:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- niepełnosprawność,
- długotrwała choroba,
- alkoholizm,
- potrzeba ochrony macierzyństwa
- bezdomność
- narkomania- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Tabela Nr 17. Powody udzielania pomocy w latach 2016 - 2020

POWODY PRZYZNANIA POMOCY

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN/LATA				
		2016	2017	2018	2019	2020
UBÓSTWO	1	64	71	64	72	54
SIEROCTWO	2	0	0	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2	2	3	3
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	0	13	21	18	15
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	5	0	12		18	15
BEZROBOCIE	6	56	54	53	55	49
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	49	63	79	80	83
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	69	82	75	82	79
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPOD. DOMOWEGO OGÓLEM:	9	25	4	4	6	4
W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	10	13	1	1	2	0
RODZINY WIELODZIETNE	11	17	2	2	3	4
PRZEMOC W RODZINIE	12	12	4	2	3	5
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	14	6	4	5	4
NARKOMANIA	15	0	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	2	0	2	0	1
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIA NA POBYT CZASOWY	17	0	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	0	1	1	1	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0	60	0

Źródło: dane ze Sprawozdania MIPS-03 Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Analizując dane należy stwierdzić, że głównym powodem udzielania pomocy jest bezrobocie następnie długotrwała choroba, kolejnymi to niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, alkoholizm, przemoc w rodzinie i trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego.

Tabela Nr 18. *Typy rodzin objętych pomocą finansową, rzeczową i pracą socjalną w latach 2016- 2020.*

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Rodziny ogółem	148	131	142	145	133
Rodziny z dziećmi ogółem	86	73	47	42	36
Rodziny niepełne ogółem	13	10	8	10	8
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	52	54	64	68	71

Źródło: Sprawozdania MPiPS

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że największą grupą objętą pomocą były rodziny z dziećmi i w roku 2016 stanowiły 58 % ogółu rodzin objętych pomocą oraz rodziny emerytów i rencistów. W 2020 r. największą grupą objętą pomocą były rodziny emerytów i rencistów i stanowiły 53,38% ogółu rodzin objętych pomocą.

• SYTUACJA RODZIN I DZIECI

Rodzinę definiuje się jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. W myśl ustawy o pomocy społecznej rodzina to osoby spokrewnione lub nie spokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące oraz gospodarujące. Rodzinę traktuje się również jako podmiot gospodarujący a zatem zapewniający swoim członkom utrzymanie i opiekę, zaspokajający ich potrzeby materialne, potrzeby wyższego rzędu, przygotowujący dzieci do samodzielnego życia. Rodzina może być traktowana w kategoriach instytucji społecznej, mamy wówczas na myśli jej formalne ustanowienie i funkcjonowanie według określonych norm społecznych zgodnie

z oczekiwaniami większości społeczeństwa, w ramach danego systemu społecznej kontroli. Sens rodziny jako instytucji sprowadza się z jednej strony do zaspokojenia najgłębszych potrzeb ludzkich, z drugiej do pełnienia przez nią niezbędnych do rozwoju społeczeństwa funkcji.

•UBÓSTWO

Pojęcie ubóstwa w świadomości społecznej funkcjonuje jako brak dostatecznych środków materialnych do życia, jako bieda i niedostatek. Ubóstwo określa się jako stan, w którym jednostce lub grupie społecznej brakuje środków na zaspokojenie podstawowych potrzeb, uznawanych w danej społeczności za niezbędne.

Pod pojęciem „podstawowe potrzeby” kryją się poza wyżywieniem takie potrzeby jak: ubranie, mieszkanie, zachowanie zdrowia, uzyskanie wykształcenia, uczestnictwo w świadczeniach kulturalnych. Ubóstwo można postrzegać jako rozbieżność między oczekiwaniami w zakresie zaspokojenia potrzeb materialnych, pozamaterialnych, a możliwościami ich zaspokojenia. Niedostatek, bieda odnosi się do osób, rodzin lub grup społecznych których środki (materialne, kulturalne i socjalne) są ograniczone w takim stopniu, że poziom ich życia obniża się poza akceptowane minimum kraju zamieszkania.

Wśród przyczyn ubóstwa można wymienić m.in. bezrobocie, alkoholizm, niepełnosprawność, bezradność życiową.

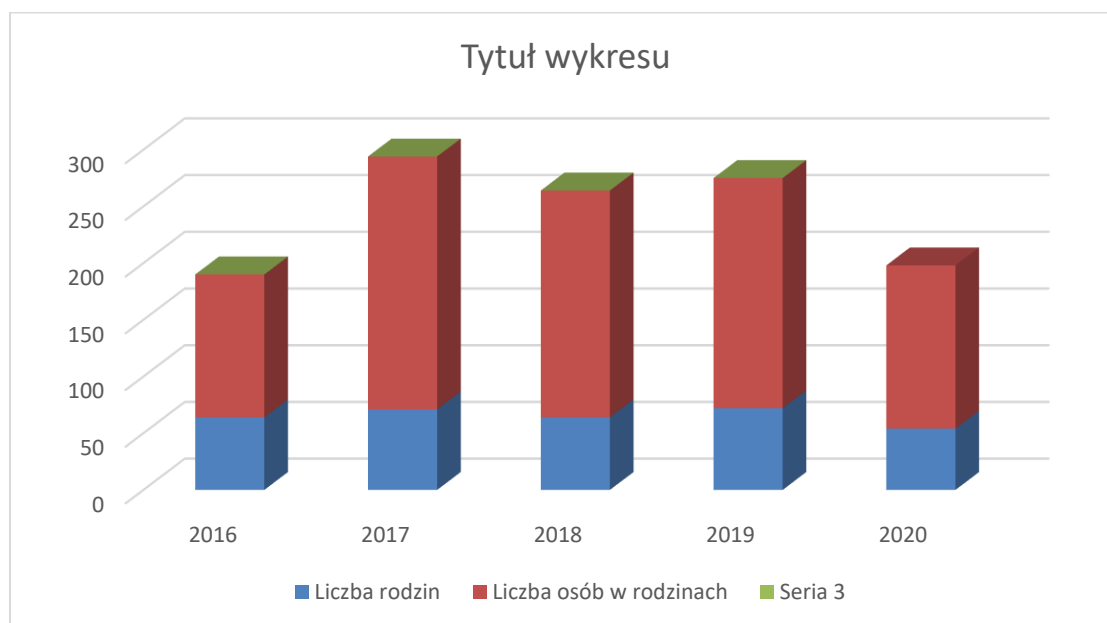
Z powodu ubóstwa z pomocy korzystało:

Tabela Nr 19. Liczba rodzin *korzystających z pomocy z powodu ubóstwa* w latach 2016-2020.

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
2016	64	126
2017	71	223
2018	64	200
2019	72	203
2020	54	144

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdań MPiPS-03.

Wykres Nr 6. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu ubóstwa
w latach 2016- 2020

Źródło: sprawozdanie MPIPS

Dane w analizowanym okresie wskazują na zmniejszenie się liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa.

• BEZROBOCIE

Następstwa bezrobocia można odnieść do całego społeczeństwa, jak i do jednostki czy rodziny i rozpatrywać równolegle w kilku aspektach: ekonomicznym, społecznym i emocjonalnym.

Skutkiem ekonomicznym braku pracy jest pogorszenie się sytuacji finansowej. W rodzinach, gdzie występuje bezrobocie, minimalne są wydatki związane z zakupem odzieży, z kulturą i rekreacją a często także z zakupem żywności. Aspekt społeczny wywołany biernością zawodową odnosi się do społecznych i antyspołecznych zachowań osób nie pozostających w stosunku pracy, ale również sprzyja poszukiwaniu nielegalnych źródeł i sposobów zdobywania środków finansowych.

Utrata pracy wpływa także w sposób znaczący na funkcję emocjonalno – ekspresyjną rodziny. Bezrobocie powoduje nasilenie się konfliktów wewnątrzrodzinnych. Straty i skutki społeczne, które powoduje są trudne do oszacowania.

Pojawia się degradacja osób bezrobotnych i ich rodzin. Strata pracy, przejście na zasiłek a następnie jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi tego konsekwencjami. Bezpośrednią konsekwencją bezrobocia jest rozszerzenie się zjawiska patologii społecznej, pogłębienie się niepewności społecznej i wzrost poczucia zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego jednostki, rodziny, określonych grup społecznych, a także całego społeczeństwa.

Długotrwały brak pracy powoduje szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny. Z doświadczeń pracowników GOPS wynika, że bezpośrednim i najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny, co wręcz wymusza konieczność korzystania z pomocy. Mniej widoczne, lecz nie mniej zagrażające spójności rodziny są skutki psychologiczne bezrobocia. Bezrobocie powoduje bowiem zmianę sytuacji społecznej i ekonomicznej całej rodziny, zarówno dorosłych jak i dzieci.

Częstym zjawiskiem jest izolacja społeczna – ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego jak również ze znajomymi a także dalszą rodziną. Wpływa niekorzystnie na układ stosunków wewnątrzrodzinnych, przy czym okazuje się że bezrobocie mężczyzn ma znacznie bardziej negatywne skutki dla rodziny niż bezrobocie kobiet. Bezrobotny mężczyzna doświadcza obniżenia swojej pozycji w rodzinie, utraty autorytetu i silnej frustracji, które powodują sięganie po alkohol, co wśród bezrobotnych staje się zjawiskiem masowym.

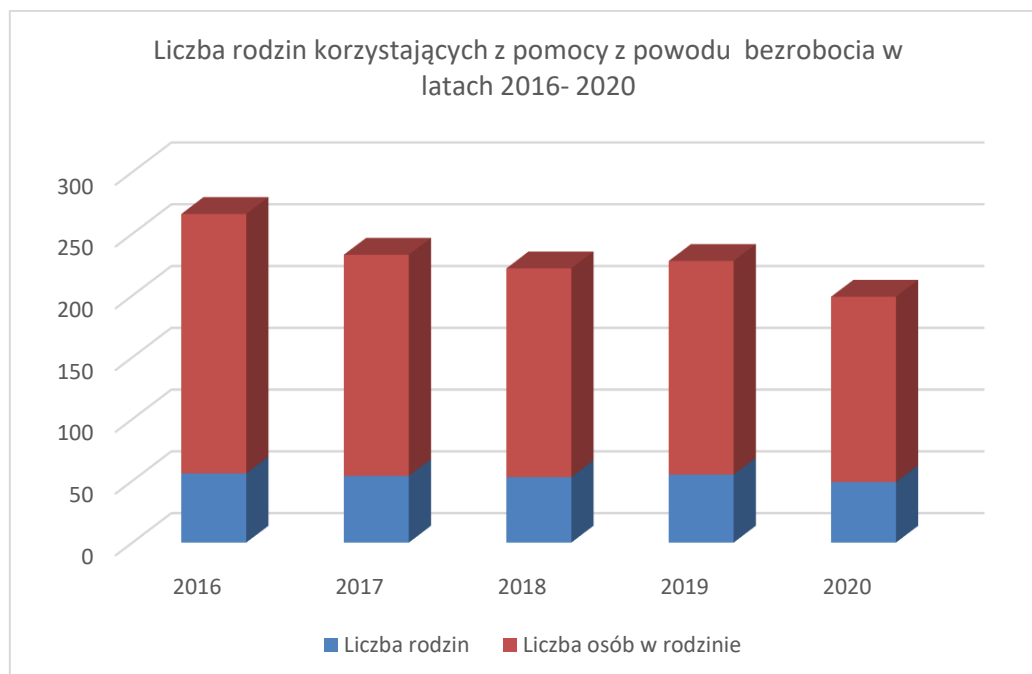
Z powodu bezrobocia z pomocy korzystało:

*Tabela Nr 20. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezrobocia
w latach 2016- 2020*

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	56	210
2017	54	179
2018	53	169
2019	55	173
2020	49	150

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Wykres Nr7. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2016 – 2020 .

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Z danych przedstawionych w powyższym wykresie wynika, że liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2016 – 2020 utrzymuje się na podobnym poziomie.

• ZESPÓŁ UZALEŻNIEŃ OD ALKOHOLU .

Nadużywanie napojów alkoholowych stanowi dziś bezsprzecznie jeden z najpoważniejszych problemów. Jego rozmiar i niszczycielskie działanie daje się zaobserwować wśród klientów pomocy społecznej, niepokojący jest jednak fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania się wieku osób mających z nimi kontakt po raz pierwszy. Nawet niewielkie ilości alkoholu, niegroźne dla dorosłych mogą uszkodzić procesy rozwojowe dzieci i młodzieży.

Dotyczy to nie tylko rozwoju biologicznego, ale również procesów związanych z uczeniem się i zapamiętywaniem oraz rozwojem uczuciowym. Młodzi ludzie mają znacznie niższą tolerancję na alkohol i znacznie szybciej się uzależniają.

Zespół uzależnień od alkoholu jako przejaw patologii indywidualnej to przyczyna, w biografii jednostki lub rodziny, do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej.

Szczególne następstwa uzależnienia od alkoholu rodzica czy też obojga rodziców odczuwają dzieci żyjące w atmosferze zagrożenia, nieustannych konfliktów między rodzicami, awantur. Konsekwencją nadmiernego picia są stopniowo pojawiające się zmiany w psychice osoby pijącej. Uzależnienie od alkoholu jest chorobą, która zaczyna się i rozwija podstępnie bez świadomości zainteresowanej osoby, natura uzależnienia jest zawsze psychiczna.

Możemy mówić o uzależnieniu od alkoholu wówczas, kiedy zaczyna on panować nad życiem człowieka, kiedy staje się ważniejszy niż cokolwiek innego. Kiedy w wyborach życiowych – między alkoholem a pracą, alkoholem a uczuciem, alkoholem a dobrem rodziny – wygrywa alkohol.

Problem nadużywania alkoholu przez podopiecznych pomocy społecznej jest bardzo skomplikowany, ponieważ obok alkoholizmu występuje zanik więzi emocjonalnych, uczuciowych, zaburzenia komunikacji między członkami rodziny, bieda, problemy wychowawcze, zdrowotne. Praca pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego typu klientami jest bardzo trudna, długotrwała, i często skazana na niepowodzenie.

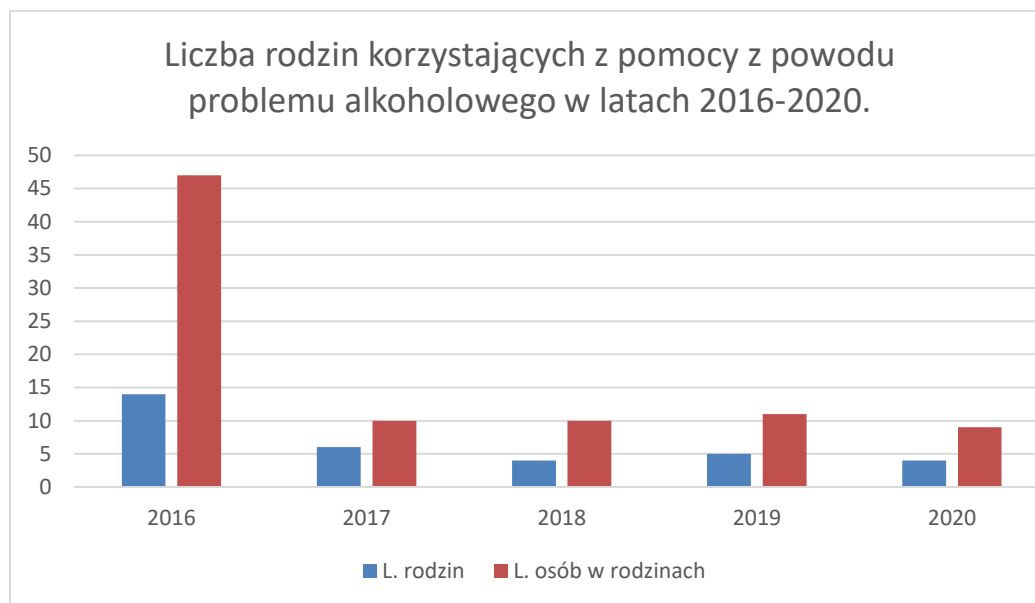
Bardzo ważną rolę w pracy z osobami uzależnionymi odgrywa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela Nr 21. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu problemu alkoholowego w latach 2016- 2020.

Lata	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2016	14	47
2017	6	10
2018	4	10
2019	5	11
2020	4	9

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Wykres Nr 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu problemu alkoholowego w latach 2016 – 2020.

Źródło: Sprawozdania MPIPS.

Dane przedstawione na powyższym wykresie nie odzwierciedlają faktycznego stanu sytuacji problemowej. W praktyce problemem alkoholowym dotknięta jest znacznie większa liczba rodzin, które z różnych względów nie ujawniają tego faktu. W ostatnich latach obserwuje się wzrost problemu uzależnienia od alkoholu wśród młodych kobiet.

• BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO.

W wielu przypadkach niezaradność życiowa rodziców w kwestii sprawowania opieki nad dziećmi, jak również w prowadzeniu gospodarstwa domowego łączy się z innymi dysfunkcjami, wśród których można wymienić:

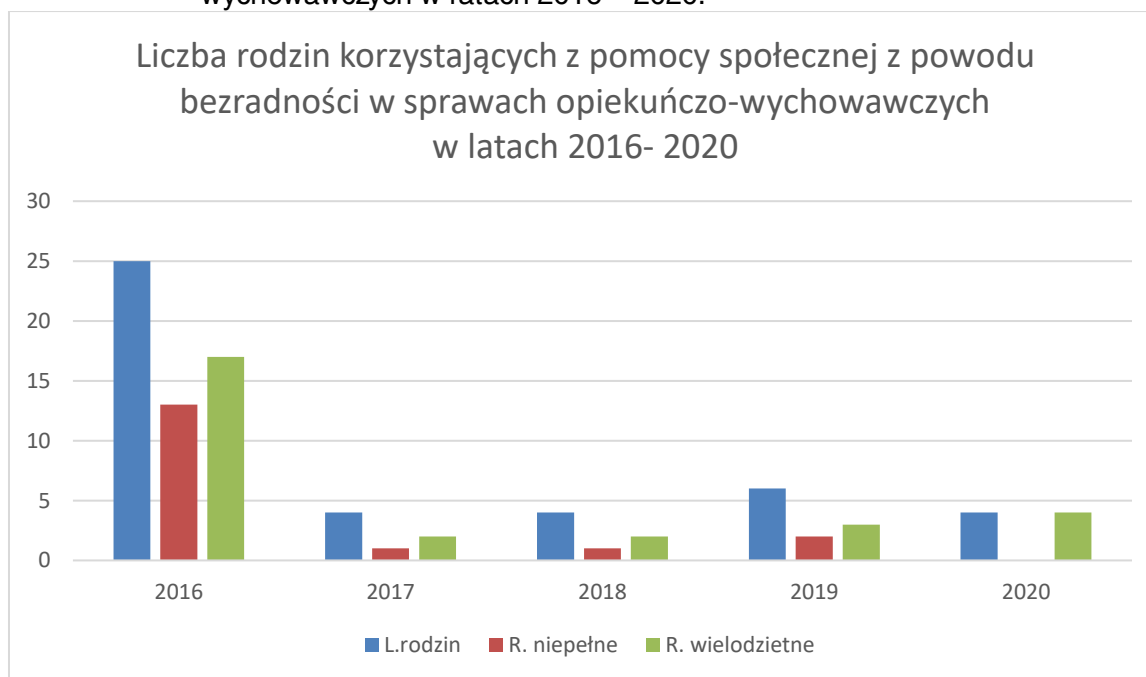
- uzależnienie od alkoholu,
- przemoc domowa,
- zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach problemowych,
- zaburzenia spowodowane zarówno czynnikami endo jak i egzogennymi, w pełnieniu ról małżeńskich, rodzicielskich, zawodowych wyrażających się między innymi w postaci

niedojrzałości emocjonalnej, problemach w prowadzeniu gospodarstwa domowego jak również braku podstawowych umiejętności związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego,

- zanik więzi społeczności lokalnej,
- problemy opiekuńczo – wychowawcze występujące tak w środowisku rodzinnym jak i szkolnym (zachowania agresywne, buntownicze, konfliktowe), brak empatii w stosunku do rówieśników, łamanie obowiązujących i społecznie akceptowanych obyczajów, norm i wartości,
- nieprzestrzeganie porządku normatywnego.

Problemy wynikające głównie z braku pozostawiania bez pracy, występowanie zespołu uzależnień od alkoholu w rodzinie powoduje, że wzrasta liczba osób korzystających z pomocy, z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Wykres Nr 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016 – 2020.

Źródło: Sprawozdania MIPS.

Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego z pomocy GOPS korzystało:

*Tabela Nr 22. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności
w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016- 2020*

Lata	Liczba rodzin ogółem, w tym; →	-rodziny niepełne	-rodziny wielodzietne
2016	25	13	17
2017	4	1	2
2018	4	1	2
2019	6	2	3
2020	4	0	4

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych spoczywa na samorządzie terytorialnym. W Gminie Olesno realizacja ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, powierzona została Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Oleśnie na podstawie Uchwały Nr VII/74/15 z dnia 29 września 2015 r. , w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie na podstawie Zarządzenia Nr 54/15 Wójta Gminy Olesno z dnia 23 października 2015r. otrzymał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji, a także do ustanawiania rodziny wspierającej lub zawierania i rozwiązywania umów.

Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia i pomocy Asystenta Rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocą w opiece i wychowaniu dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oleśnie wspiera rodziny niewydolne wychowawczo poprzez działania zmierzające do przywrócenia ich prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych m.in. poprzez pracę Asystenta Rodziny. W ramach realizacji tego zadania w latach 2016-2020 średnio cztery rodziny były objęte pracą asystenta rodziny.

LICZBA RODZIN OBJĘTYCH WSPARCIEM ASYSTENTA RODZINY
W LATACH 2016- 2020.

Tabela Nr 23. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny
w latach 2016- 2020.

LATA	LICZBA RODZIN	LICZBA DZIECI W RODZINACH
2016	4	10
2017	4	10
2018	4	10
2019	6	15
2020	4	15

Źródło : sprawozdania GOPS Olesno.

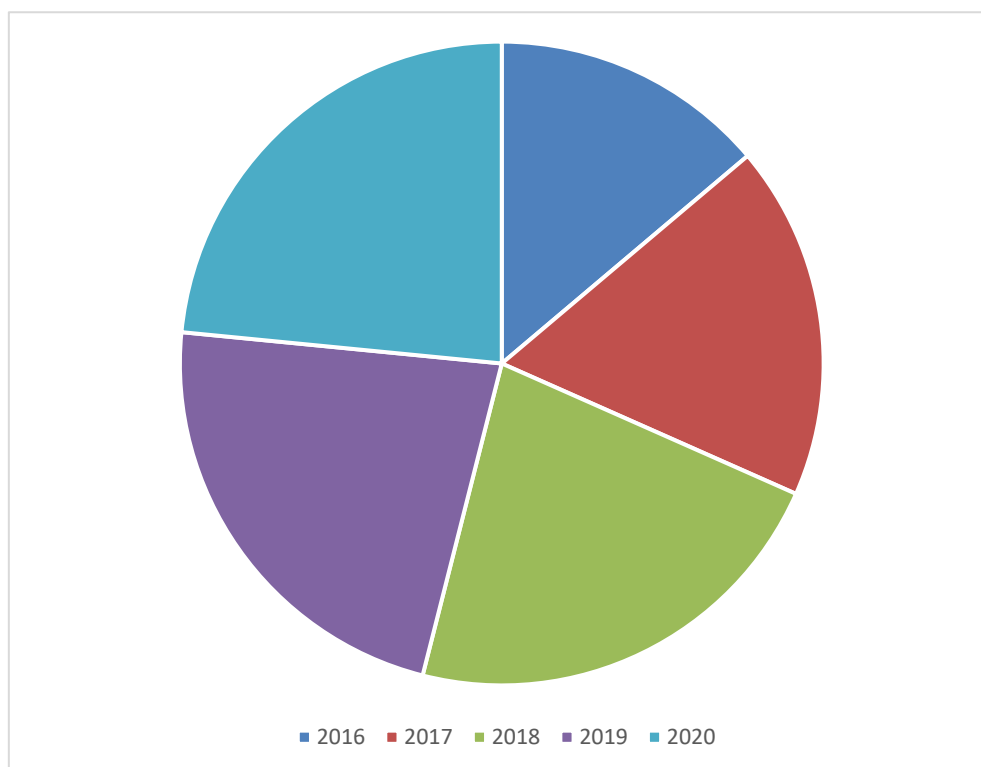
● **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ**

W myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, przez niepełnosprawność rozumie się (...) stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, który trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności zdolności do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały orzeczenie:

1. o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności, tj. lekkiego, umiarkowanego, znacznego,
2. o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów,
3. o niepełnosprawności przed ukończeniem 16 roku życia.

Poniżej przedstawiony wykres odnośnie liczby osób korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności nie odzwierciedla stanu faktycznego liczby osób niepełnosprawnych na terenie Gminy, ponieważ znaczna większość tych osób posiada dochód, który nie uprawnia do korzystania z systemu pomocy społecznej.

Wykres Nr 10. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności w latach 2016 – 2020.

Źródło: Sprawozdania MPIP

Tabela Nr 24. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności W latach 2016- 2020.

Lata	Liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności
2016	49
2017	63
2018	79
2019	80
2020	83

Źródło : sprawozdanie MPIPS

W analizowanym okresie wzrasta liczba osób niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej. W latach 2019 -2020 korzystało z pomocy społecznej najwięcej osób niepełnosprawnych.

W myśl przepisów ustawy o pomocy społecznej oraz Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie środowiskowych domów samopomocy osoby, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej mogą zostać uczestnikami środowiskowego domu samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Oleśnicy rozpoczął działalność 1 grudnia 2012 r. Jest placówką typu A i B, przeznaczoną dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz upośledzonych umysłowo, z możliwością świadczenia usług dla 34 osób (od stycznia 2021 r. zwiększyła się liczba miejsc w ŚDS i wynosi 36).

Swoim obszarem obejmuje uczestników z całego powiatu dąbrowskiego. Zadaniem Domu jest przede wszystkim podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia uczestników. Poprzez swoją działalność służy wsparciem społecznym pozwalającym zaspokoić podstawowe potrzeby życiowe uczestników, uczy samodzielności, wiary we własne możliwości, umożliwia integrację społeczną. Podstawowym celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest podnoszenie jakości życia codziennego oraz zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich relacji ze środowiskiem.

Uczestnikom ŚDS zapewnia się wielopłaszczyznową rehabilitację dostosowaną do indywidualnych potrzeb obejmującą:

- trening funkcjonowania w życiu codziennym,
- trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- terapię ruchową,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,
- niezbędną opiekę,
- formy terapii przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia pracy.

Tabela Nr 25. Realizacja usług opiekuńczych w latach 2016- 2020

Wyszczególnienie	Według poszczególnych lat				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	0	3	5	4	4
Liczba świadczeń	0	668	3438	2599	2464
Koszt (w zł.)	0	10 200	56 116	44 220,00	50 128,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS .

Z analizy danych wynika, iż na przestrzeni lat 2018- 2020 wzrosła liczba osób korzystających ze wsparcia w formie usług opiekuńczych. Natomiast w 2016 nie było realizacji usług opiekuńczych ze względu na brak potrzeb.

Tabela Nr 26. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2016- 2020.

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba osób objętych pomocą w formie usług specjalistycznych	2	2	1	1	1
Liczba świadczeń	520	806	288	28	102
Koszt (w zł.)	10 400	16 110	5 760	840	3 060

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań MPiPS

W latach 2016-2020 tą formą pomocy zostały objęte dzieci niepełnosprawne wymagające wsparcia specjalistycznego.

Organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- **osób dorosłych**, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne);
 - upośledzonych umysłowo;
 - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym,
- **w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi**, pozbawionych dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.

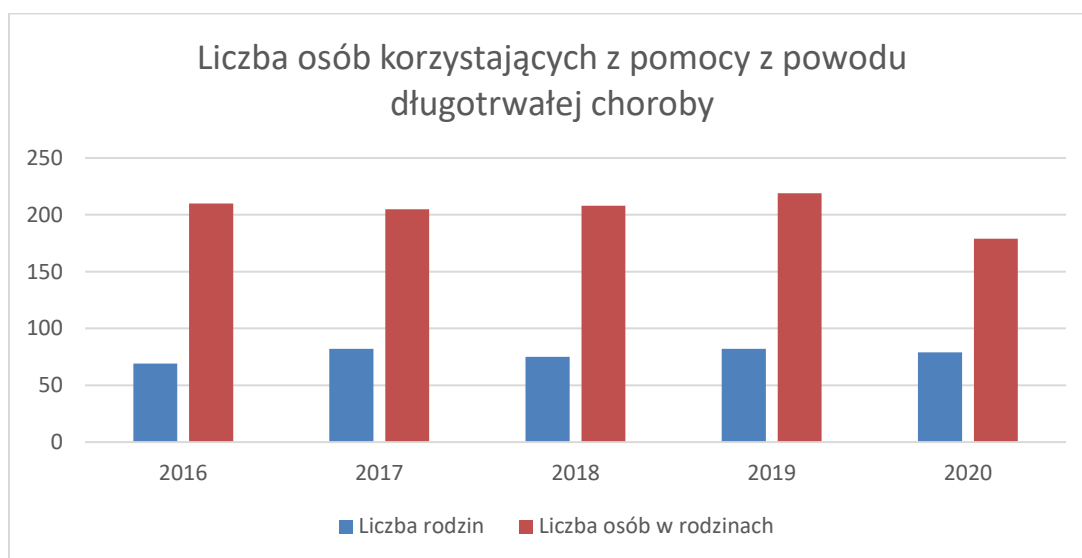
● Długotrwała choroba.

Tabela Nr 27. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w latach 2016- 2020.

Lata	Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej choroby	Liczba osób w rodzinie
2016	69	210
2017	82	205
2018	75	208
2019	82	219
2020	79	179

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Wykres Nr 11. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej choroby w latach 2016 – 2020.

Źródło: Sprawozdania MPiPS

Na podstawie powyższych danych należy stwierdzić, że liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w analizowanym okresie 2017-2019 była największa. Świadczy to o tempie pogarszania się stanu zdrowia mieszkańców.

•Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Najważniejszym dokumentem w ustawodawstwie polskim, ustanawiającym podstawowe prawa człowieka jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483 z późn.zm.), a szczególności Rozdział drugi pt. „Wolność, Prawa i Obowiązki człowieka i Obywatela” regulujący zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Kolejnym dokumentem regulującym działania dotyczące przemocy w rodzinie jest: ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 218). Ustawa ta definiuje pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec sprawców przemocy.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym;

- 1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) Tworzenie Zespołów Interdyscyplinarnych.

Stąd też został opracowany Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (Uchwała Nr XX/189/17 Rady Gminy Olesno z dnia 29.06.2017 r.), a także powołany Zarządzeniem Nr 12/2012 Wójta Gminy Olesno Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W 2020 r. przyjęto nowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 (Uchwała Nr XVIII/153/20 Rady Gminy Olesno z dnia 30.12.2020 r.). Konieczność podejmowania działań zapobiegających powstawaniu przemocy w rodzinie wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876).

Podjęjąc działania w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie Policjanci Komendy Powiatowej Policji w Dąbrowie Tarnowskiej w analizowanych latach 2017 -2018 współpracowali z Zespołami Interdyscyplinarnymi poszczególnych Gmin Powiatu

dąbrowskiego, podejmując jednocześnie działania zapobiegawcze wspólnie z członkami Grup Roboczych, powołanych do rozpoznania i eliminowania przemocy w konkretnych rodzinach. Funkcjonariusze KPP w Dąbrowie Tarnowskiej na bieżąco realizują zadania wynikające z porozumienia dot. funkcjonowania telefonu interwencyjnego dla osób pokrzywdzonych przemocą w rodzinie oraz procedur współpracy służby kuratorskiej i Policji w stosunku do osób, wobec których wykonywane jest orzeczenie sądu w związku z popełnieniem czynów karalnych polegających na stosowaniu przemocy lub groźby bezprawnej.

Tabela Nr 28. *Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.*
w latach 2017-2020.

Liczba udzielonych porad, konsultacji i wsparcia w Punkcie Konsultacyjnym osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Punkt Konsultacyjny -liczba udzielonych porad i wsparcia	2017	2018	2019	2020
Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie	16	12	9	15
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa ogółem:	14	11	9	21
W tym:				
- medycznego	0	0	0	0
- psychologicznego	14	5	7	2
- prawnego	0	0	0	0
- socjalnego	55	11	8	72
- zawodowego i rodzinnego	0	0	0	0
Liczba udzielonych porad	64	62	48	72
Liczba rodzin objętych pomocą finansową z powodu występującej przemocy w rodzinie	4	2	3	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych PIK działającego przy GOPS w Oleśnie oraz sprawozdań MPiPS.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli wnioskować należy, iż rodziny, które doświadczają przemocy wymagają raczej pomocy w formie wsparcia specjalistycznego

i pracy socjalnej niż pomocy finansowej. W 2020 roku udzielono 72 porady (przez Pracowników Socjalnych). Z porad skorzystało 21 osób z 13 rodzin.

● PRZYSTOSOWANIE SIĘ DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO

Opuszczający zakład karny niejednokrotnie oczekują pomocy od społeczeństwa celem adaptacji i powrotu do normalnego trybu życia. Potrzeby w tym zakresie obejmują:

- potrzebę pracy,
- potrzeby materialne,
- wsparcie specjalistyczne (psychologiczne, terapeutyczne).

Tabela Nr 29. Liczba osób korzystających z pomocy po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2016-2020.

Lata	Liczba osób korzystających z pomocy po opuszczeniu zakładu karnego	Liczba osób w rodzinie
2016	2	2
2017	0	0
2018	2	3
2019	0	0
2020	1	1

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Wykres Nr 12. Liczba osób korzystających z pomocy po opuszczeniu Zakładu Karnego w latach 2016 – 2020 .

Źródło: Sprawozdania MPIP

Powyższe dane wskazują, że występująca przestępczość jest zjawiskiem o niskiej skali. W 2017 i 2019 roku nie odnotowano przypadków korzystania z pomocy po opuszczeniu Zakładu Karnego.

8.3. REALIZACJA PROGRAMU „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA” ORAZ PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” W LATACH 2016- 2020.

Tabela Nr 30. Koszt realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2016-2018 oraz Programu „Posilek w szkole i w domu” w latach 2019- 2020.

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Koszt ogółem realizacji programu (w zł)	66 993	105 065	133 896	136 080	130 333
w tym:					
- dotacja	40 196	63 039	80 338	81 648	78 009
- środki własne	26 797	42 026	53 558	54 432	52 006

Źródło : Opracowanie własne według danych ze sprawozdań GOPS w Oleśnie.

Analizując powyższe dane należy zauważyć iż koszt realizacji programu na przestrzeni lat 2016-2019 co roku wzrasta.

Tabela Nr 31. Pomoc w formie posiłku - realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz Programu „Posilek w szkole i w domu” w latach 2016 – 2020.

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Rzeczywista liczba osób objętych programem w tym;					
w formie posiłków,	166	219	246	211	179
w tym; bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego	110	87	74	66	58
	27	18	12	12	11
Koszt posiłków (w zł.)	23 793	22 803	22 597	20 300	7 144
Dotacja	14 276	13 682	13 558	12 180	4 253
Środki własne	9 517	9 121	9 039	8 120	2 891

Liczba posiłków – Ogółem	11 342	10 751	9 791	7 894	2 725
pełen obiad	167	157	0	0	0
jedno danie gorące	11 175	10 594	9791	7 894	2 725
mleko, bułka / kanapki	0	0	0	0	0
całodzienne wyżywienie (przedszkola, żłobki itp.)	0	0	0	0	0

Źródło : sprawozdanie MPIPS

Z analizy danych wynika, że w ramach środków własnych i dotacji realizowana była pomoc w 2016 roku dla 110 dzieci i uczniów w placówkach oświatowych w formie gorącego posiłku. Powyższe środki własne i dotacji w latach 2016-2020 zabezpieczały w 100% występujące potrzeby.

Tabela Nr 32. *Pomoc w formie zasiłku celowego - realizacja Programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania”, w latach 2016 – 2018 i Programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2019-2020.*

Wyszczególnienie	Lata				
	2016	2017	2018	2019	2020
Rzeczywista liczba osób, którym przyznano świadczenie - ogółem w tym:	109	184	211	188	179
dzieci do 7 roku życia	16	25	24	16	16
Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej	47	52	50	52	67
Osoby starsze, niepełnosprawne	46	108	139	123	101
Liczba świadczeń	206	408	481	562	613
Koszt zasiłków (w zł) w tym:	43 200	85 410	111 870	118 890	123 981
dotacja	25 920	51 246	67 122	71 334	74 389
środki własne	17 280	34 164	44 748	47 556	49 592

Źródło: Sprawozdania MPIPS

Dla dzieci, uczniów oraz osób starszych niepełnosprawnych w ramach realizacji Programu w latach 2016-2018 „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, w latach 2019-2020 „Posiłek w szkole i w domu”, dla których nie ma możliwości zabezpieczenia gorącego posiłku realizowana była pomoc w formie zasiłku celowego na zakup żywności. W analizowanym okresie wzrasta zapotrzebowanie na tą formę pomocy.

8.4. PROBLEMATYKA OSÓB STARSZYCH

Formowanie celów polityki społecznej wobec osób starszych jest procesem wymagającym uwzględnienia nie tylko obiektywnych potrzeb ludzi starszych i ich otoczenia ale i finansowych możliwości podmiotów odpowiedzialnych za realizację tej polityki. Do najważniejszych problemów ludzi starszych można zaliczyć samotność, chorobę, inwalidztwo, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności, czego przykładem może być stopniowe eliminowanie ich z aktywnego życia zawodowego i społecznego w momencie przekraczania granicy wieku emerytalnego. Państwo gwarantuje przede wszystkim świadczenia pieniężne, jednak system emerytalno – rentowy nie jest doskonały i często powoduje niedostatki materialne. Niskie świadczenia emerytalne sprawiają, że osoby w starszym wieku należą do najbiedniejszej warstwy społecznej.

Problem ludzi starszych zarysowuje się przede wszystkim w przypadku osób samotnych lub niepełnosprawnych. Znaczna część osób starszych z terenu gminy to osoby zamieszkujące z rodzinami i mogące liczyć na pomoc ze strony bliskich.

Na terenie gminy mieszkają również osoby starsze nie posiadające bliskiej rodziny. Osoby samotne pozostają w kręgu szczególnego zainteresowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Tabela Nr 33. *Liczba osób z terenu Gminy Olesno przebywających w Domu Pomocy Społecznej w latach 2016-2020.*

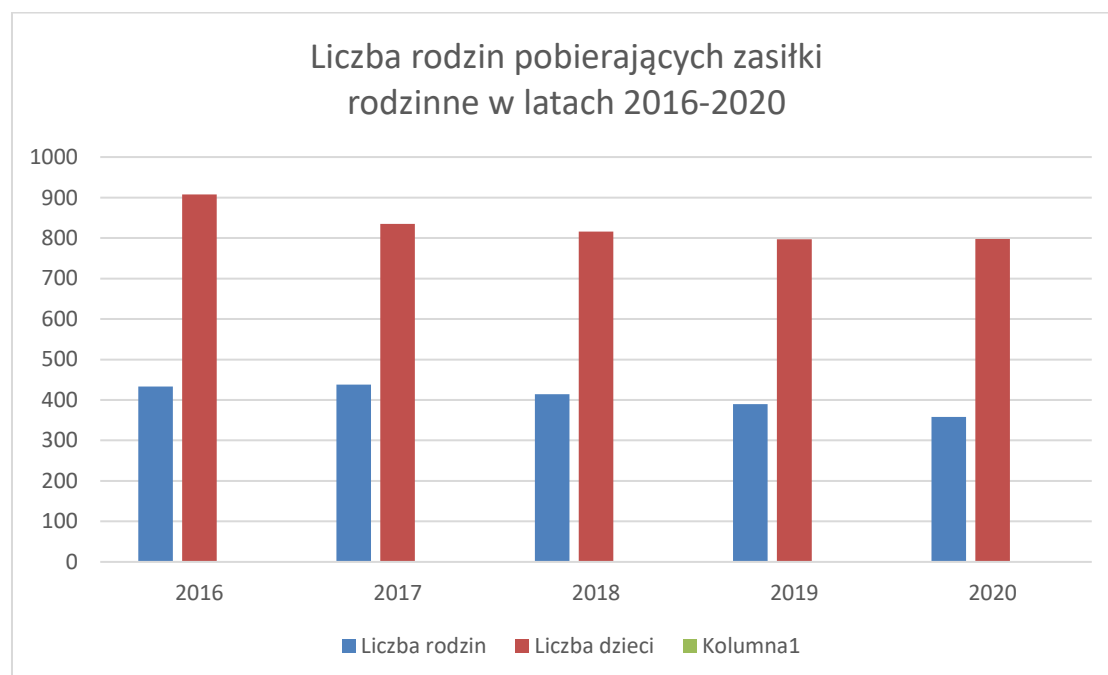
LATA	Ogółem	MEŹCZYŹNI	KOBIETY
2016	16	10	6
2017	16	9	7
2018	17	11	6
2019	13	6	7
2020	12	6	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Analizując powyższe dane, należy stwierdzić, że w latach 2016-2018 w Domu Pomocy Społecznej przebywało ogółem od 16 do 17 osób. W kolejnych latach liczba osób przebywających w Domach Pomocy zmniejszyła się do 13, w tym 6 mężczyzn i 7 kobiet. W 2020 liczba osób przebywających w Domach Pomocy zmniejszyła się i wynosiła 12. Z posiadanych informacji wynika również, że liczba osób ubiegających się przyjęcie do Zakładu Opiekuńczo - Leczniczego w Dąbrowie Tarnowskiej co roku jest wyższa niż przyjętych. Występuje brak miejsc w stosunku do potrzeb. Działaniami, które mogą pozwolić na pełniejszy udział osób starszych w życiu publicznym to wg respondentów za najważniejsze uznali zwiększenie dostępu do opieki medycznej, rehabilitacji i pomocy społecznej, następnie profilaktykę zdrowotną dla osób starszych, rozszerzenie wolontariatu wobec osób starszych.

9. ŚWIADCZENIA RODZINNE.

Wykres Nr 13. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych w latach 2016 – 2020.

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Tab. Nr 34 Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych w latach 2016-2020

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	433	438	414	390	358
Liczba dzieci	908	835	816	797	798
Zasiłki rodzinne dla dzieci:	225	248	237	253	239
- do ukończenia 5 roku życia					
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia	565	565	549	522	494
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia	117	96	96	82	65
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia	0	0	1	0	0
Liczba świadczeń, w tym: -liczba św. zas. rodz. - dodatki do zas. rodz.	13192, w tym: 8705 4487	13240, w tym: 8711 4529	13061, w tym: 8534 4527	12474 w tym: 8118 4356	14204 w tym: 7589 4312
Kwota wypłaconych świadczeń łącznie w zł, w tym: - zasiłki rodzinne, - dod. do zas. rodz.	1 448 482,22 w tym: -zas. rodzinne 978 183,53 zł, -dod. do zas. rodz. 470 298,69 zł	1 513 091,22 w tym: -zas. rodzinne 1 007 848,08 zł, -dod. do zas. rodz. 505 243,14 zł	1 456 165,81 w tym: -zas. rodzinne 980 447,45 zł, -dod. do zas. rodz. 475 718,36 zł	1 383 245,04 w tym: -zas. rodzinne 922 407,47 zł, -dod. do zas. rodz. 460 837,57 zł	1 283 503,84 w tym: -zas. rodzinne 857 765,10 zł -dod. do zas.rodz. 425 738,74 zł

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Analizując dane przedstawione wyżej w zakresie realizacji zadań ustawy o świadczeniach rodzinnych wynika, że największa liczba rodzin pobierała świadczenia rodzinne w 2016 i 2017 roku. Natomiast dane za lata 2018 - 2020 wykazują tendencje spadkowe.

Wykres Nr 14. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne
W latach 2016 – 2020.

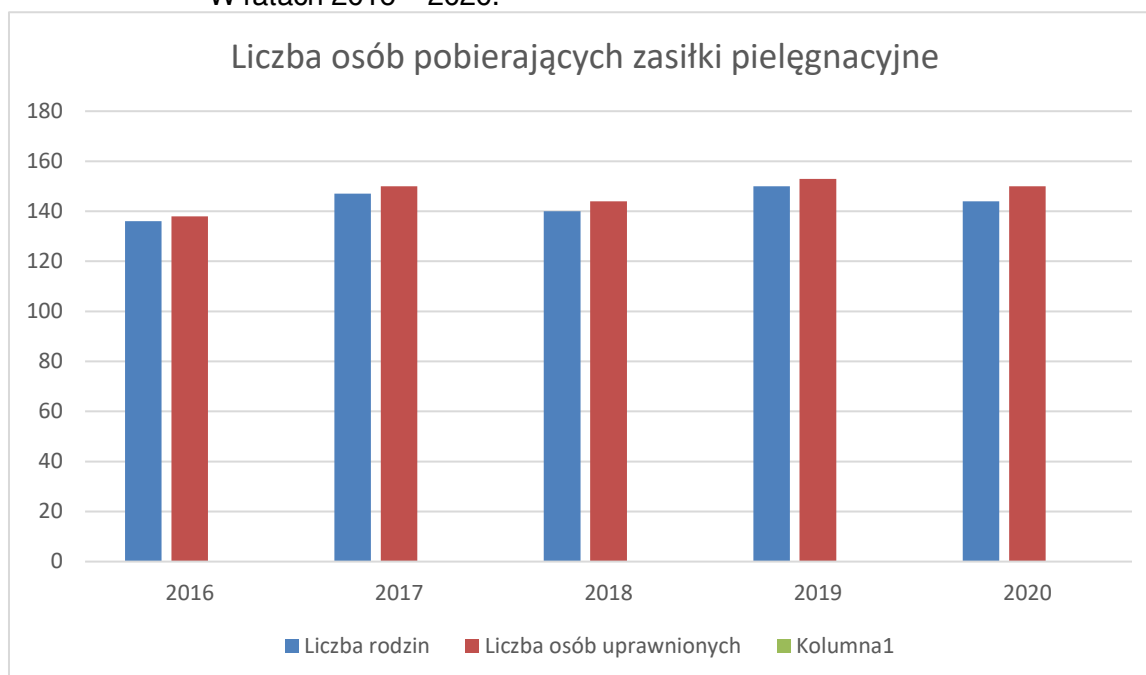

Tabela Nr 35. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne oraz koszt realizacji wypłaty świadczeń w latach 2016-2020.

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	136	147	140	150	144
Liczba uprawnionych	138	150	144	153	150
w tym:					
- na dziecko do 16 roku życia	38	41	38	39	34
- na osobę powyżej 16 roku życia ze znacznym stopniem niepełnosprawności	44	47	46	51	49
- dla osób powyżej 75 lat	1	2	2	1	1
- dla osób powyżej 16 roku życia z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności	55	60	58	62	60
Kwota wypłaconych świadczeń (koszt w zł)	242 505	262 701	260 470	320 891	356 721
Liczba świadczeń ogółem	1585	1717	1648	1694	1664

Źródło: Opracowano na podstawie Sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Na podstawie powyższych danych w analizowanym okresie liczba dzieci i osób uprawnionych do zasiłku pielęgnacyjnego wzrasta.

Wykres Nr 15. Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze w latach 2016 – 2020.

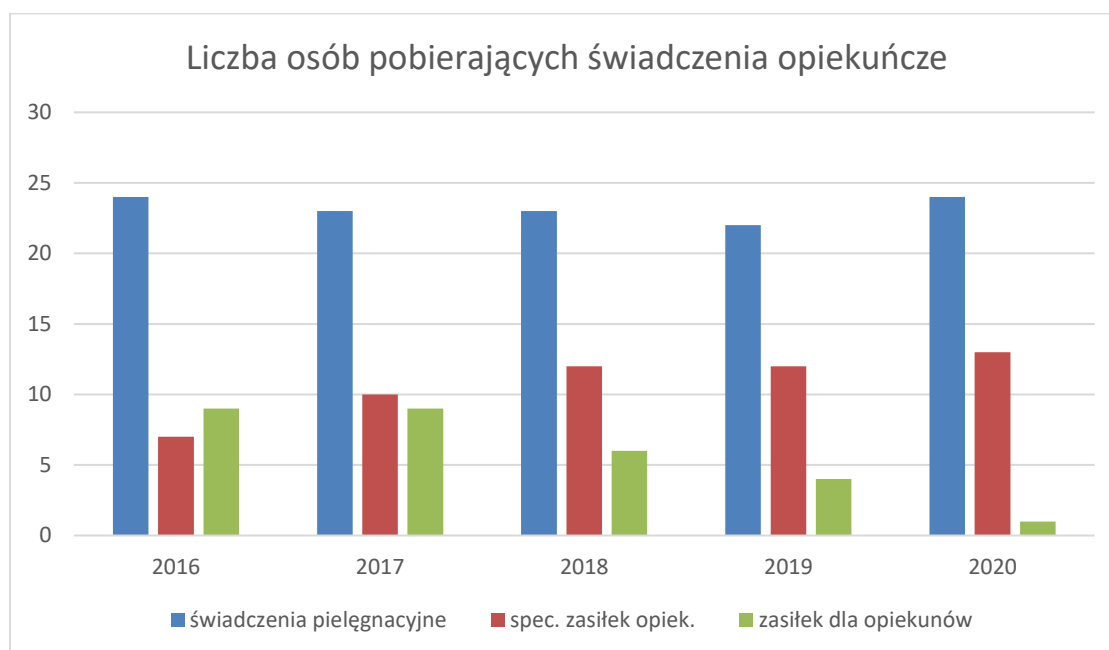

Tabela Nr 36. Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze oraz koszt realizacji Świadczeń w latach 2016-2020.

Rodzaj świadczenia opiekuńczego	Liczba rodzin wg poszczególnych lat				
	2016	2017	2018	2019	2020
Świadczenia pielęgnacyjne	24	23	23	22	24
Specjalny zasiłek opiekuńczy	7	10	12	12	13
Zasiłek dla opiekunów	9	9	6	4	1
Ogółem	40	42	42	38	38
Koszt realizacji świadczeń (koszt w zł)	440 494	441 110	447 937	495 545	545 648

Źródło: Dane ze sprawozdań GOPS w Oleśnie.

Powyższe dane wskazują, że liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze z tytułu rezygnacji z zatrudnienia celem sprawowania opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym lub osobą starszą wymagającą opieki od 2016 roku przyjmuje tendencje spadkowe.

10. ŚWIADCZENIA Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego służą wsparciu osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. Świadczenie jest uzależnione od miesięcznego kryterium dochodowego, które do września 2019 r. wynosiło – 725 zł na osobę. Od okresu świadczeniowego 2019/2020 prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na członka rodziny nie przekroczy kwoty 800 zł. Dane szczegółowe dotyczące liczby osób uprawnionych do pobierania świadczeń z funduszu przedstawia poniższy wykres i tabela.

Wykres Nr 16. Liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2016 – 2020.

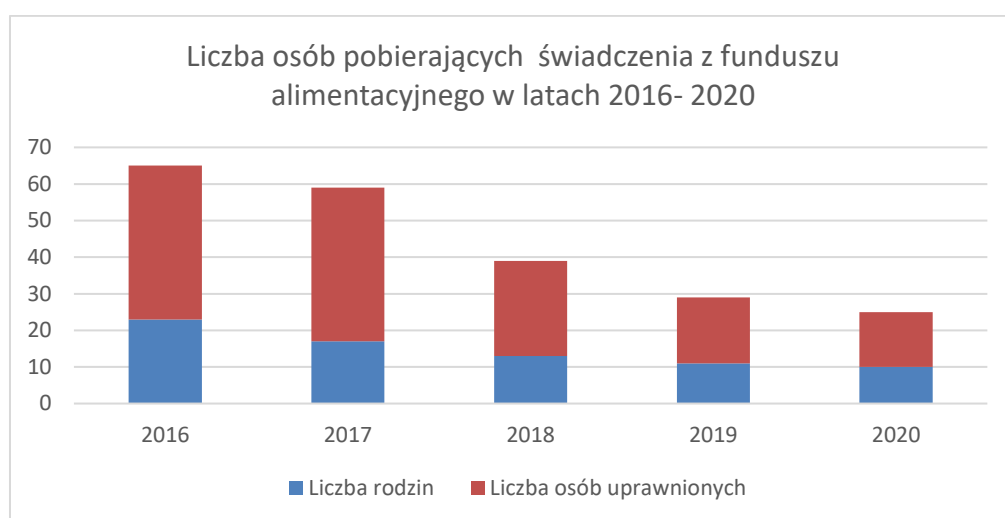

Tabela Nr 37. Liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego W latach 2016- 2020

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	23	17	13	11	10
Liczba osób uprawnionych	42	42	26	18	18

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

Powyższe dane wskazują, że liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego w latach 2016 i 2017 utrzymywała się na jednym poziomie. Natomiast w latach 2018 - 2020 liczba osób uprawnionych uległa znacznemu zmniejszeniu.

11. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+, ŚWIADCZENIA 300 +.

11.1. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE 500+.

Świadczenie wychowawcze zostało wprowadzone ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Celem tego świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Przysługuje do ukończenia przez dziecko 18-tego roku życia.

Od lipca 2019 roku świadczenie na wniosek rodzica przyznaje się na każde dziecko.

Tabela Nr 38. Liczba osób pobierających świadczenia wychowawcze, wypłacone świadczenia w latach 2016-2019.

Lata	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Liczba dzieci	Koszt realizacji w zł
2016	557	8133	966	4 137 068
2017	604	10992	1036	5 559 597
2018	568	10832	1000	5 480 521
2019	735	13027	1296	6 492 365
2020	750	15916	1382	7 909 633

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

W 2019 roku znacznie wzrosła liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych, co niewątpliwie spowodowane było zniesieniem kryterium dochodowego na pierwsze dziecko.

11.2. ŚWIADCZENIE „DOBRY START” - 300+.

Świadczenie "Dobry Start" przysługuje raz w roku na rozpoczęcie roku szkolnego dla dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Rodzina będzie mogła liczyć na wsparcie niezależnie od posiadanego dochodu.

Tabela Nr 39. Liczba rodzin pobierających świadczenie „Dobry Start”

Lata	2018	2019	2020
Liczba rodzin	561	558	555
Liczba uprawnionych	881	888	867
Kwota wydatkowana (w zł)	273 110,00	275 280,00	268 770,00

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”;

III. ANALIZA DIAGNOZY PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.

1. Analiza SWOT.

Analiza SWOT jest jedną z najprostszych i najczęściej stosowanych technik analitycznych. Skrót SWOT pochodzi od czterech angielskich słów: Strengths (silne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia).

Powyższe pojęcia należy rozumieć następująco:

SZANSE - to zewnętrzne zjawiska i tendencje występujące w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane będą impulsem rozwoju oraz osłabiają występujące negatywne zjawiska;

ZAGROŻENIA - to wszystkie zewnętrzne zjawiska postrzegane jako bariery dla rozwoju gminy, utrudnienia, dodatkowe koszty działania. Istnienie zagrożeń musi być brane pod uwagę przy planowaniu podejmowanych działań;

MOCNE STRONY - to walory wynikające z uwarunkowań wewnętrznych gminy, które w pozytywny sposób wyróżniają ją spośród innych. Mocne strony mogą być zarówno obiektywnie dane przez naturę (np. liczba osób w wieku produkcyjnym) jak i być zasługą lokalnej społeczności (np. wysoki poziom mobilności i przedsiębiorczości);

- Organizowanie prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i robót publicznych,
- Korzystniejsze warunki do założenia własnej działalności
- Zwiększania aktywności w poszukiwaniu pracy
- Szkolenia dotyczące możliwości podwyższenia kwalifikacji zawodowych
- Współpraca z PUP.

SŁABE STRONY - to konsekwencja ograniczeń zasobów i niedostatecznego ukształtowania uwarunkowań wewnętrznych. Mogą one dotyczyć całej Gminy, jak i jej części. Mogą dotyczyć wszystkich aspektów funkcjonowania Gminy, bądź jej poszczególnych elementów.

Właściwe zdiagnozowanie poszczególnych czynników pozwoli na osiągnięcie celów, którym służy analiza SWOT.

Celami tymi są:

- unikanie zagrożeń,
- wykorzystywanie szans,
- wzmacnianie słabych stron,
- opieranie się na mocnych stronach.

Poniżej przedstawiono dwie tabele analizy SWOT. W jednej prezentowane są mocne i słabe strony Gminy Olesno w drugiej zaś szanse i zagrożenia.

Analiza SWOT stanowi narzędzie do określenia celów strategicznych i projektów.

W niniejszej analizie zdefiniowano jedynie czynniki mające znaczenie dla polityki społecznej Gminy Olesno. Analizę SWOT oparto na wyodrębnionych czynnikach mających wpływ na rozwój sfery społecznej. Zebranie materiału informacyjnego pozwoliło na sporządzenie diagnozy problemów społecznych w Gminie Olesno i opracowanie analizy SWOT, która została sporządzona w formie tabelarycznego zestawienia w odniesieniu do najważniejszych problemów społecznych.

1.1. Analiza mocnych i słabych stron.

Wnioskowanie szans i zagrożeń w przedstawionej powyżej części dokumentu oparte zostało na zestawieniu mocnych i słabych stron.

MOCNE STRONY – STRENGTHS – UTRZYMAĆ	SŁABE STRONY- WEKNESSES – ZLIKWIDOWAĆ
<ol style="list-style-type: none"> 1) Wysokie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe pracowników ośrodka pomocy społecznej, 2) Dobrze zdiagnozowane problemy na poziomie Gminy, 3) Dobra współpraca i zaangażowanie poszczególnych instytucji pracujących na rzecz rodzin, 4) Dobra współpraca pomiędzy władzami samorządowymi i jednostkami organizacyjnymi, 5) Dobry kontakt pracowników socjalnych z podopiecznymi ośrodka w ramach prowadzonej pracy socjalnej, 6) Odpowiedzialność i zaangażowanie kadry, 7) Dostępność do poradnictwa specjalistycznego w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego przy GOPS oraz Punktu Konsultacyjnego przy GKRPA (psycholog, pracownik socjalny, lekarz, prawnik), 8) Otwartość na nowe rozwiązania, 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Dziedziczenie ubóstwa i niezaradności życiowej, 2) Uzależnienie rodzin od pomocy społecznej, 3) Wyuczona bezradność i roszczeniowość postaw, 4) Zanikające więzi międzyludzkie, 5) Niewystarczająca infrastruktura dla realizacji statutowych zadań, 6) Mała aktywność społeczna oraz wyuczona bezradność osób bezrobotnych, 7) Słaba pozycja materialna seniorów, 8) Brak wolontariuszy przygotowanych do pracy z podopiecznymi w szczególności z seniorami, 9) Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy (brak rynku zbytu dla produkcji rolniczej, bardzo mała ilość zakładów pracy), 10) Istnienie szarej sfery zatrudnienia, 11) Migracja młodych osób, szczególnie po ukończeniu szkoły wyższej, w poszukiwaniu pracy, 12) Ograniczony dostęp do bezpłatnej rehabilitacji, długi okres wyczekiwania na rehabilitację,

<p>9) Dostęp do obiektów sportowych dla mieszkańców gminy (działalność klubów sportowych),</p> <p>10) Możliwość korzystania na terenie gminy z instytucji pomocy społecznej tj. ŚDS, Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego dla dzieci i Młodzieży (utworzona w 2020 r.- działalność od lutego 2021 r.),</p> <p>11) Możliwości uzyskania pomocy w formie pobytu w mieszkaniu chronionym wspieranym.</p>	
--	--

1.2. Analiza szans i zagrożeń.

SZANSE – OPPORTUNITIES - WYKORZYSTAĆ	ZAGROŻENIA – THREATS – ZAPOBIEC
<ol style="list-style-type: none"> 1) Dobrze zdiagnozowane problemy społeczne, co umożliwia niezwłoczne podejmowanie inicjatyw i właściwe przygotowanie odpowiednich działań, 2) Działalność instytucji działających na rzecz osób potrzebujących (GOPS, PCPR, GBP, służby w Powiecie), 3) Dobra współpraca z Instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny, 4) Wzmocnienie profilaktyki, 5) Rozwijający się wachlarz instrumentów prawnych w zakresie pomocy społecznej, 6) Wzrost świadomości społecznej, 7) Minimalizowanie negatywnych skutków problemów społecznych poprzez rozszerzenie działań profilaktycznych, 8) Dostępność środków finansowych na wspieranie inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, 9) Współdziałanie wielu podmiotów działających w obszarze pomocy społecznej w celu rozszerzenia ofert, form i środków pomocy, co stwarza możliwości lepszego docierania do różnych grup i środowisk. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Niespójność przepisów prawa, 2) Dziedziczenie biedy i niezaradności życiowej, 3) Niska dzietność rodzin, 4) Alienacja (wycofanie społeczne) osób starszych i niepełnosprawnych, 5) Rozluźnienie więzi społecznych, 6) Narastanie zjawiska „wyuczonej bezradności”, 7) Problemy społeczne związane z nasilającym się zjawiskiem bezrobocia długotrwałego, 8) Nadmierna migracja zarobkowa, 9) Pojawienie się nieznanych dotychczas problemów społecznych – np. cyberprzemoc, 10) Starzenie się społeczności, wzrost liczby osób starszych, wymagających wsparcia w okresie obniżonej sprawności funkcjonalnej.

Wymieniony powyżej katalog nie wyczerpuje wszystkich istniejących możliwości, wskazuje jedynie najważniejsze obszary, które należy wziąć pod uwagę i które mogą mieć istotny wpływ na planowanie i realizację celów strategicznych.

2.ZAŁOŻENIA STRATEGICZNE.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę i analizę SWOT założono, że najbliższy okres wprowadzania zmian społecznych na terenie Gminy Olesno może zaowocować ograniczeniem skutków zidentyfikowanych problemów i niekorzystnych zjawisk społecznych, intensyfikacją rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy oraz poprawą jakości życia mieszkańców. Opracowane w niniejszej strategii prognozy pokazują w jakim kierunku należy prowadzić zmiany, aby działania strategiczne przyniosły oczekiwane rezultaty. Podejmowane działania wskażą jak efektywnie zarządzać zmianą społeczną aby wszystkim mieszkańcom Gminy Olesno żyło się lepiej.

2.1.PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE OBJĘTYM STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE OLESNO NA LATA 2021-2026.

Prognozuje się, że cele strategiczne zostaną osiągnięte, a działania zaktywizują i zachęcą mieszkańców do udziału w samodzielnym i konstruktywnym rozwiązywaniu pojawiających się problemów. Zakłada się, że wdrożenie zaplanowanych w Strategii przedsięwzięć powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych oraz zminimalizowania ich skutków społecznych. Inicjatywy te zostały ujęte w poniżej przedstawionych obszarach:

- 1) poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej:** udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie szeroko rozumianej działalności profilaktycznej w tym zakresie, a także pomoc mieszkańcom zaspokajaniu potrzeb w zakresie ochrony zdrowia,
- 2) utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania:** zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej, a także ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych,

- 3) **zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju:** wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy oraz dążenie do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy,
- 4) **wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju:** pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia i umożliwienie im wszechstronnego rozwoju,
- 5) **usprawnianie lokalnego systemu pomocy społecznej oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego:** rozwijanie i doskonalenie sektora pomocy społecznej w gminie, rozszerzanie współpracy z organizacjami społecznymi oraz instytucjami działającymi na rzecz poprawy życia społeczności lokalnej.

Osiągnięcie prognozowanych rezultatów będzie możliwe przy zaangażowaniu samorządu Gminy Olesno, instytucji publicznych, podmiotów społecznych i gospodarczych oraz przedstawicieli społeczności lokalnej Gminy Olesno, jak również przy ścisłej współpracy z Powiatem.

IV. MISJA, CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ.

1. KIERUNKI I ZAKRES DZIAŁAŃ NIEZBĘDNYCH DO OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH.

Jednym z ważnych kierunków zmian społecznych na terenie Gminy Olesno jest utrzymanie bezpieczeństwa socjalnego osób, których dochody nie pozwalają na zaspokojenie codziennych potrzeb życiowych i utrudniają życie w godnych dla człowieka warunkach.

Ważną kwestią jest ożywienie lokalnego rynku pracy i umożliwienie osobom bezrobotnym oraz pozostającym bez pracy mieszkańcom Gminy zdobycie zatrudnienia, co będzie skutkowało poprawą sytuacji materialno-bytowej.

Ważnym kierunkiem działań jest poszerzenie katalogu ofert usługowych zabezpieczających potrzeby najstarszej grupy mieszkańców Gminy Olesno. Potrzebne są działania zmierzające do utrzymania jak najlepszej sprawności życiowej oraz wsparcie odpowiadające indywidualnym potrzebom seniorów. Zachęcanie, aktywizowanie i motywowanie seniorów do udziału w organizowanych przez Gminę działaniach, propagowanie rzetelnej informacji i organizacji

wsparcia oraz zapewnienie transportu do miejsc, gdzie mogą skorzystać ze wsparcia i możliwości aktywnego spędzania czasu. Zapewnienie większej pomocy finansowej i usługowej dla osób starszych. Pozwoli to lepiej i efektywniej korzystać seniorom z różnych form wsparcia, a także zwiększy możliwość pozostania w środowisku zamieszkania.

W planowaniu działań strategicznych należy również uwzględnić wspieranie osób chorych i niepełnosprawnych w rozwiązywaniu problemów związanych z leczeniem i rehabilitacją poprzez zapewnienie właściwych warunków do życia w rodzinie. Organizowanie właściwych warunków pracy oraz likwidację wszelkich barier utrudniających osobom niepełnosprawnym codzienne funkcjonowanie w społeczności lokalnej. W planowaniu tego kierunku działań należy zwrócić uwagę na problemy aktywizacji osób niepełnosprawnych, podnoszeniu świadomości społecznej na temat skutków niepełnosprawności oraz praw i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym. Należy również podejmować działania na rzecz utrzymania prawidłowego stanu psychicznego oraz o zapobieganiu powstawaniu problemów ze zdrowiem psychicznym mieszkańców Gminy.

Ważnym kierunkiem działania jest wspieranie rodzin, w których zagrożony jest proces prawidłowego rozwoju i wychowania dzieci. Objęcie szczególnym wsparciem, w tym wsparciem specjalistycznym (wsparciem asystenta Rodziny) rodzin, w których problem ten jest rozpoznany powinno być działaniem strategicznym priorytetowym wszystkich instytucji i podmiotów gminy działających na rzecz rodziny.

Istotnym kierunkiem planowania działań strategicznych jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz uzależnieniom. Należy zaplanować działania interwencyjne, zmierzające do przerwania przemocy, ochrony ofiar przemocy i ukarania sprawców, motywowania do podjęcia leczenia uzależnień. W obszarze przeciwdziałania przemocy należy planować również edukację mieszkańców oraz profilaktykę i podejmowanie działań informacyjnych aby w jak największym stopniu uświadomić mieszkańcom Gminy zagrożenia wynikające z przemocy oraz informować jak należy im przeciwdziałać i chronić się przed utrwaleniem niepożądanych zachowań społecznych. Ważnym działaniem jest organizowanie wsparcia specjalistycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

W planowaniu kierunków działań, które należy utrzymać i rozwijać w Gminie Olesno jest prowadzenie mieszkań socjalnych i innych podobnych form wsparcia np. mieszkań chronionych, mając na względzie ewentualny problem bezdomności oraz problemy niektórych osób wychodzących z zakładów karnych i mających problemy po utracie mieszkania.

Wskazane kierunki nie wyczerpują wszystkich możliwości w zakresie planowania zmian społecznych, dotyczą jedynie zmian w obszarach uzasadniających konieczność podejmowania działań. Planowane zmiany będą wprowadzane sukcesywnie z uwzględnieniem możliwości kadrowych, finansowych, organizacyjnych Gminy Olesno.

2.MISJA I CELE STRATEGICZNE.

Misją samorządu Gminy Olesno w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 jest;

„Wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego i marginalizacji, podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Olesno oraz dążenie do integracji społeczności lokalnej i stwarzanie mieszkańcom warunków do rozwoju”.

1.1.CEL GŁÓWNY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY OLESNO NA LATA 2021-2026.

W oparciu o diagnozę oraz rozpoznane problemy społeczne Gminy Olesno celem głównym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2026 jest:

„Zapewnienie mieszkańcom Gminy Olesno dogodnych warunków rozwoju, podniesienie jakości życia mieszkańców oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji”.

Sformułowany wyżej cel główny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych obejmuje wszystkie jej obszary problemowe i adresowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Olesno, których warunki i poziom życia pozostają w gestii zainteresowania samorządu terytorialnego.

1.2.CELE SZCZEGÓŁOWE STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY OLESNO NA LATA 2021-2026.

Dla wdrożenia celu głównego strategii opracowano cele szczegółowe (operacyjne) obejmujące zróżnicowane obszary interwencji i działań na rzecz mieszkańców Gminy Olesno.

Zidentyfikowane cele to:

- 1) Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej, ochrona zdrowia psychicznego,**

- 2) **Utrzymanie seniorów oraz osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania,**
- 3) **Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju,**
- 4) **Wspieranie rodzin – wzmocnienie roli i funkcji rodziny oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży właściwych warunków wychowania i rozwoju,**
- 5) **Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego.**

Zakłada się, że sformułowane cele szczegółowe umożliwiają ograniczenie skutków problemów społecznych rozpoznanych na terenie Gminy Olesno. Ponadto dopuszcza się możliwość wprowadzenia uzupełnień i modyfikacji treści celów szczegółowych w wyniku aktualizacji diagnozy społecznej lub w wyniku pojawiających się okoliczności wywołujących inne niż rozpoznane dotychczas problemy społeczne.

1.3. Cele strategiczne i operacyjne, wskaźniki, realizatorzy i podmioty wspierające:

Cel strategiczny 1.	Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności do opieki zdrowotnej
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie. 2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony Zdrowia.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej, prawnej i społecznej dla osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie m.in. poprzez rozszerzenie oferty działającego w Gminie Olesno Punktu Konsultacyjnego oraz podejmowanie współpracy z placówkami leczenia uzależnień oraz ośrodkami wsparcia świadczącymi pomoc osobom i rodzinom z problemami uzależnień, przemocy w rodzinie,</i> 2) <i>wzmocnienie w Gminie działalności informacyjnej, profilaktycznej, edukacyjnej i szkoleniowej z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli.</i>

	<ol style="list-style-type: none"> 3) Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie <i>przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i>. 4) <i>Wzmocnienie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie</i>. 5) <i>Zapewnienie miejsc w ośrodkach wsparcia, a także kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych – nawiązywanie współpracy w tym zakresie z PCPR</i>. 6) <i>Tworzenie i rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Gminie</i>. 7) <i>Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie</i>. 8) <i>Utworzenie grupy wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie</i>.
Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Promowanie zdrowia i prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, promowanie zdrowego stylu życia</i>. 2) <i>Poprawa dostępu mieszkańców do świadczeń zdrowotnych, szczególnie specjalistycznych oraz opieki geriatrycznej i rehabilitacji</i>. 3) <i>Opracowywanie i realizowanie programów zdrowotnych i działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych mieszkańców</i>. 4) <i>Prowadzenie działań informacyjnych i profilaktycznych mających na celu zaznajomienie mieszkańców z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia oraz ich skutkami</i>. 5) <i>Upowszechnianie wśród mieszkańców Gminy informacji na temat dostępności i możliwości skorzystania ze specjalistycznych usług medycznych i możliwościach wykonania badań specjalistycznych</i>. 6) <i>Opracowanie i realizacja gminnego programu ochrony zdrowia psychicznego</i>.
Czas realizacji:	Lata 2021 - 2026
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt Konsultacyjny, Gminne Placówki Oświatowe i Kulturalne, Placówka Specjalistyczna Wsparcia Dziennego dla dzieci i Młodzieży.
Partnerzy w realizacji	Szkoły ponadpodstawowe, Placówki Ochrony Zdrowia, Placówki leczenia uzależnień, specjaliści, grupy samopomocowe, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, Kuratorzy Sądowi, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna.

Źródła finansowania	Budżet samorządowy, dotacja Wojewody, fundusze zewnętrzne, fundusze Unii Europejskiej, organizacje pozarządowe.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> • Większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, • Obniżenie liczby przypadków przemocy w rodzinie, • Zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego stylu życia, • Zwiększenie i polepszenie dostępu do opieki zdrowotnej, w tym; do opieki specjalistycznej,

Cel strategiczny 2.	Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki, Poprawa sprawności osób starszych i niepełnosprawnych, Zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej. 2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia Skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Systematyczny monitoring problemów społecznych realizowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,</i> 2) <i>Udzielanie osobom starszym niepełnosprawnych wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej,</i> 3) <i>Rozwijanie usług opiekuńczych i uruchomienie specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi,</i> 4) <i>Zachęcanie mieszkańców gminy do działań samopomocowych np. pomocy sąsiedzkiej,</i> 5) <i>Rozwijanie oferty spędzania czasu wolnego kierowanej do osób starszych i niepełnosprawnych – zapewnienie im dostępu do kultury, edukacji, rekreacji poprzez organizowanie imprez środowiskowych, zajęć, spotkań integracyjnych, przy wykorzystaniu gminnych placówek kulturalnych i przy współpracy z organizacjami pozarządowymi,</i> 6) <i>Podejmowanie działań służących zwiększeniu aktywności osób starszych, niepełnosprawnych,</i> 7) <i>Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowym Urzędem Pracy, Państwowym Funduszem Osób Niepełnosprawnych w kwestii rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych między innymi poprzez likwidację barier, zapewnienie dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego oraz pomoc w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,</i>

	<p>8) <i>Aktywizacja osób starszych poprzez udział w zajęciach Klubu Seniora,</i></p> <p>9) <i>Rozszerzenie współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych tj. z zakładami opieki zdrowotnej, ośrodkami wsparcia, domami pomocy społecznej, podmiotami świadczącymi usługi rehabilitacyjne, zakładami aktywności zawodowej, a także z kościołem,</i></p> <p>10) <i>Pozyskiwanie wolontariuszy mogących wspierać osoby starsze, niepełnosprawne w codziennym życiu.</i></p>
Czas realizacji	W latach 2021-2026
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki kulturalne i oświatowe, organizacje pozarządowe.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Tarnowskiej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, placówki ochrony Zdrowia, ośrodki wsparcia (ŚDS), podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych, społeczność lokalna, Kościoły.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy, dotacja Wojewody, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne, organizacje pozarządowe, fundusze pozyskane w ramach realizacji programów osłonowych.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> • Wyższy standard świadczonych usług, • Większy udział osób starszych i osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, • Wzrost liczby osób uprawnionych do świadczeń finansowych, usługowych oraz wzrost liczby osób zatrudnionych, • Poprawa jakości funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania.

Cel strategiczny 3.	Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju
Cele operacyjne	<p>1. Aktywizacja zawodowa i edukacja mieszkańców prowadząca do eliminacji ubóstwa, wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji.</p> <p>2. Dążenie do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy.</p>
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2	<p>1) <i>Kontynuacja pracy socjalnej z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnymi, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, poszukiwania zatrudnienia,</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2) <i>Podjęcie działań wśród osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej działań edukacyjnych służących poprawie ich sytuacji oraz zapobieganie zjawisku dziedziczenia bezrobocia i biedy, edukowanie w zakresie umiejętnego gospodarowania budżetem,</i> 3) <i>Udzielanie pomocy materialnej i finansowej osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomoc w uzyskaniu pomocy w formie dodatku mieszkaniowego i energetycznego,</i> 4) <i>Udzielanie wsparcia w postaci świadczeń wychowawczych 500+ oraz świadczenia „Dobry Start”,</i> 5) <i>Promowanie wśród mieszkańców samopomocy np. pomocy sąsiedzkiej, organizowanie na rzecz osób ubogich, znajdujących się w trudnej sytuacji akcji charytatywnych,</i> 6) <i>Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, między innymi poprzez prowadzenie dożywiania w szkołach, wyposażenie w przybory i podręczniki szkolne oraz odzież, organizowanie wypoczynku dla dzieci oraz czasu wolnego,</i> 7) <i>Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców gminy; upowszechnianie ofert pracy, upowszechnianie informacji o nowych miejscach pracy, poradnictwo zawodowym, szkoleniach organizowanych przez PUP,, organizowanie robót publicznych i oraz prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego,</i> 8) <i>Podjęcie działań na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością – prowadzenie pracy socjalnej, udzielenie wsparcia finansowego i rzeczowego oraz w dostępie do opieki zdrowotnej i terapii uzależnień, zapewnienie schronienia, podjęcie w tym zakresie współpracy z placówkami z poza gminy,</i> 9) <i>Dążenie do utworzenia w gminie zasobów mieszkań komunalnych oraz tworzenie mieszkań socjalnych,</i> 10) <i>Podjęcie działań w zakresie realizacji programów i projektów na rzecz osób zagrożonych i dotkniętych wykluczeniem społecznym w tym; współfinansowanych z funduszy zewnętrznych (np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (projekty konkursowe),</i> 11) <i>Wspieranie w gminie rolnictwa i zmian w rolnictwie w celu zwiększenia jego konkurencyjności,</i> 12) <i>Wspieranie rozwoju turystyki i rekreacji w gminie między innymi rozwijanie oferty i infrastruktury turystycznej, agroturystycznej,</i>
--	--

	13) <i>Współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się wspieraniem przedsiębiorczości i inicjatyw gospodarczych oraz rozwoju gminy, udzielaniem wsparcia osobom ubogim, bezrobotnym i bezdomnym.</i>
Czas realizacji	Realizacja w latach 2021-2026.
Realizatorzy	Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, gminne placówki oświatowe, kulturalne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.
Partnerzy w realizacji	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej, inwestorzy, pracodawcy, placówki zapewniające schronienie poza gminą, placówki ochrony zdrowia, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, organizacje zajmujące się wspieraniem przedsiębiorczości i rozwojem gminy, organizacje zajmujące się udzielaniem wsparcia osobom bezrobotnych, bezdomnym, ubogim, społeczność lokalna, Kościół.
Źródło finansowania	Budżet samorządowy, budżet centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Fundusz Pracy, fundusze zewnętrzne – fundusze strukturalne UE, programy osłonowe.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków ekonomicznych osób znajdujących się w trudnej sytuacji socjalnej, • Aktywizacja i usamodzielnianie części podopiecznych korzystających z systemu pomocy społecznej, • Zwiększenie liczby miejsc pracy w Gminie, • Rozszerzenie wsparcia dla osób zagrożonych i dotkniętych bezdomnością, • Wzrost aktywności gospodarczej w gminie.

Cel strategiczny 4.	Wspieranie rodzin oraz zapewnienie Dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju
Cele operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych oraz w przezwyciężeniu trudności poprzez wzmocnienie ich funkcji. 2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami oraz odpowiednim dostępem do kształcenia.
Kierunki działań do celów operacyjnych 1-2	<ol style="list-style-type: none"> 1) Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem <i>opiekuńczo-wychowawczym polegająca między innymi na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowiskiem szkolnym i rówieśniczym,</i> 2) <i>Utrzymanie , w razie konieczności zwiększenie liczby asystentów rodziny oraz w razie potrzeb ustanowienie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających</i>

	<p><i>trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń,</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 3) <i>Wsparcie finansowe i materialne dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowane przez GOPS z systemu pomocy społecznej i systemu świadczeń rodzinnych,</i> 4) <i>Prowadzenie wśród rodzin działań edukacyjnych w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich oraz promowanie prawidłowego modelu rodziny, między innymi przez pracowników GOPS, placówki oświatowe oraz asystenta rodziny,</i> 5) <i>Zapewnienie rodzinom oraz osobom samotnie wychowującym dzieci szerokiego dostępu do poradnictwa specjalistycznego, prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do rodziców,</i> 6) <i>Organizacja i wspieranie działań integracyjnych na rzecz rodzin między innymi poprzez organizowanie pikników rodzinnych,</i> 7) <i>Zwiększenie dostępu dzieci i młodzieży do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, między innymi poprzez rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu zasobów oświatowych, kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych gminy, rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży, organizowanie wypoczynku,</i> 8) <i>Tworzenie i rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym; placówek specjalistycznych,</i> 9) <i>Opracowywanie i wdrażanie programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych np. z funduszy strukturalnych UE, z budżetu państwa (konkursowe) oraz podejmowanie w tym zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi,</i> 10) <i>Zwiększenie dostępności zajęć wyrównawczych, udzielanie pomocy w nauce dzieciom i młodzieży (np. w ramach wolontariatu), przyznawanie zasiłków i stypendiów szkolnych,</i> 11) <i>Integrowanie i koordynowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w Gminie Olesno poprzez rozwój współpracy placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej, ochrony zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i Kościoła.</i>
Czas realizacji	Realizacja w latach 2021-2026.
Realizatorzy	Wójt Gminy Olesno, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, gminne placówki oświatowe i kulturalne, jednostki sportowo-rekreacyjne, placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,

Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, placówki oświatowe ponadpodstawowe, placówki zapewniające schronienie spoza gminy, placówki ochrony zdrowia, specjaliści, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe między innymi organizacje udzielające pomocy rodzinom i dzieciom oraz zajmujące się wspieraniem i upowszechnianiem kultury, sportu i rekreacji, społeczność lokalna oraz Kościół.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne, między innymi strukturalne UE, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> • Skuteczniejsze wsparcie dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze, rodziców samotnych oraz rodziców wychowujących dzieci niepełnosprawne, • Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, dla rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze, • Podniesienie poziomu wiedzy z zakresu właściwego wypełniania ról rodzicielskich, • Zwiększenie szans edukacyjnych dla uczniów oraz dostęp do wsparcia i pomocy dla dzieci mających problemy w nauce, • Rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających.

Cel strategiczny 5.	Wzmacnianie lokalnych służb społecznych Oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego
Cele operacyjne:	1. Doskonalenie sektora pomocy społecznej w Gminie Olesno. 2. Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.
Kierunki działań do celu operacyjnego 1.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Systematyczne podnoszenie kompetencji przez kadrę GOPS – uczestnictwo w szkoleniach, kursach,</i> 2) <i>Wsparcie ze strony asystenta rodziny w realizacji zadań realizowanych przez GOPS,</i> 3) <i>Rozszerzenie w miarę możliwości infrastruktury socjalnej w Gminie Olesno,</i> 4) <i>Wdrażanie nowych instrumentów i usług pozwalających podnieść jakość świadczonej pomocy,</i> 5) <i>Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych – rozwijanie strony internetowej GOPS,</i> 6) <i>Opracowywanie i realizacja projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. funduszy strukturalnych UE oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).</i>

Kierunki działań do celu operacyjnego 2.	<ol style="list-style-type: none"> 1) <i>Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerokiej współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,</i> 2) <i>Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności,</i> 3) <i>Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych,</i> 4) <i>Zachęcanie mieszkańców Gminy do udziału w rozwiązywaniu - lokalnych problemów społecznych – samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej,</i> 5) <i>Rozwijanie wolontariatu na terenie Gminy Olesno – pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych w Gminie.</i>
Czas realizacji	Realizacja w latach 2021-2026
Realizatorzy	Wójt Gminy Olesno, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne Gminy Olesno.
Partnerzy w realizacji	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Dąbrowie Tarnowskiej, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, instytucje rządowe, organizacje pozarządowe, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, społeczność lokalna, Kościół.
Źródła finansowania	Budżet samorządowy i centralny, fundusze zewnętrzne m.in. fundusze strukturalne UE, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni.
Prognoza zmian	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie kompetencji kadry pomocy społecznej, • Wyższa jakość świadczonych usług, • Rozwój aktywności mieszkańców, • Lepsza efektywność współpracy z organizacjami pozarządowymi – rozmaite i efektywne formy współpracy, • Zwiększenie ilości inicjatyw społecznych.

1.4.PROGRAMY I PROJEKTY.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Olesno na lata 2021-2026 będzie realizowana w szczególności poprzez następujące programy:

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Gminny program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,

- 3) Gminny Program Wspierania Rodziny,
- 4) Program Współpracy Gminy Olesno z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Skuteczność wdrażania dokumentu będzie również zależała od środków finansowych posiadanych i pozyskanych przez samorząd gminy i inne podmioty uczestniczące w realizacji strategii. Programy i projekty powinny cechować efektywność, skuteczność i celowość. Mogą one być przyjmowane stosownymi uchwałami przez Radę Gminy – w zależności od charakteru mogą być realizowane w okresach rocznych, dłuższych lub krótszych. Zaprojektowane zgodnie z zapisami strategicznymi przedsięwzięcia mogą być dofinansowane między innymi ze środków programów resortowych (np. w ramach otwartych konkursów).

2. RAMY FINANSOWE STRATEGII.

Ramy finansowe określone zostały w ujęciu rocznym. Oszacowano je w oparciu o wydatki poniesione w poprzednich latach, oraz dane szacunkowe.

Szczegółowe określenie wysokości planowanych środków na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na długi okres obowiązywania dokumentu, brak długotrwałych źródeł finansowania oraz wieloletnich dokumentów finansowych, określających planowane wydatki gminy na bieżącą działalność. Przewiduje się wzrost wartości ram finansowych w kolejnych latach realizacji Strategii. W związku z powyższym ramy finansowe będą podlegać corocznej weryfikacji i aktualizacji.

Zakłada się, że działania określone w strategii finansowane będą:

- ze środków własnych gminy,
- ze środków budżetu państwa,
- ze środków zewnętrznych pozyskanych przez gminę (między innymi z UE oraz ramach programów rządowych).

RAMY FINANSOWE STRATEGII – 2021 r.

Cele strategiczne	Cele operacyjne	Ramy finansowe w skali roku
<p><u>Nr 1:</u> Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.</p>	<p>1. Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz prowadzenie działalności profilaktycznej w tym zakresie, (wg planu wydatków z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Olesno). 2. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia (wg planu wydatków Gminy Olesno). 3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (wg planu wydatków Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie).</p>	<p>80 000,00 zł</p> <p>80 000,00 zł</p> <p>41 500,00 zł</p>
<p><u>Nr 2:</u> Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania</p>	<p>1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki, Poprawa sprawności osób starszych i niepełnosprawnych (DPS), Zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej; - usługi opiekuńcze i spec. Usługi opiekuńcze, 2. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutków niepełnosprawności oraz tworzenie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych (koszty ŚDS), - kampanie społeczne, informacje.</p>	<p>250,000,00zł</p> <p>50 000,00 zł</p> <p>780 000,00zł (ŚDS)</p> <p>2 000,00zł</p>
<p><u>Nr 3:</u> Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków rozwoju.</p>	<p>1. Aktywizacja zawodowa i edukacja mieszkańców prowadząca do eliminacji ubóstwa, wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji (wspieranie różnych form zatrudnienia m.in. subsydiowanego). 2. Dążenie do tworzenia w gminie nowych miejsc pracy.</p>	<p>100 000,00 zł</p>

<p>Nr 4:</p> <p>Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków rozwoju.</p>	<p>1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczych i wychowawczych oraz w przezwyciężeniu trudności poprzez wzmocnienie ich funkcji-Asystent Rodziny,</p> <p>- funkcjonowanie placówki opiekuńczo specjalistycznej(realizacja zajęć dla dzieci oraz szkolenia dla rodziców wg planu wydatków realizowanego projektu),</p> <p>- wsparcie specjalistyczne, szkolenia.</p> <p>2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i przysługującymi im prawami oraz odpowiednim dostępem do kształcenia (świadczenia z pomocy społecznej, zasiłki okresowe, celowe, posiłki)-</p>	<p>23 000,00 zł</p> <p>384 570,30zł</p> <p>5 000,00 zł</p> <p>200 000,00zł</p>
<p>Nr 5:</p> <p>Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego</p>	<p>1.Doskonalenie sektora pomocy społecznej w Gminie Olesno (szkolenia)</p> <p>2.Rozwijanie i wspieranie sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.</p>	<p>6 759,00zł</p>

V. MONITORING I EWALUACJA STRATEGII .

Monitoring zapisów strategicznych, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzone przez podmioty realizujące strategię i współdziałające w jej realizacji.

Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza w odpowiednim kierunku. Monitoring strategii dostarczy informacji pozwalających na przeprowadzenie jej ewaluacji, która umożliwi ustalenie rzeczywistych rezultatów wdrożenia dokumentu oraz czy uzyskane efekty są zgodne z przyjętymi wcześniej zamierzeniami.

Informacja na temat realizacji strategii oraz osiągniętych rezultatów będzie przygotowywana corocznie w formie raportu monitorującego. Raport taki będzie zawierał ocenę wdrożenia zapisów strategicznych, propozycję rozwiązań oraz w miarę konieczności propozycję wprowadzenia działań korygujących oraz aktualizację obowiązującej strategii.

W celu skutecznego i sprawnego opracowania raportu monitoringowego, Wójt Gminy może powołać zespół, w skład którego wejdą przedstawiciele podmiotów realizujących

strategię i współdziałających w jej realizacji, w tym pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oleśnie.

1. WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELÓW.

Do oceny stopnia wdrożenia strategii zostaną wykorzystane przedstawiane poniżej wskaźniki. Przygotowany zestaw wskaźników monitoringowych ma charakter otwarty, co oznacza, że w trakcie wdrażania strategii, może być on zmodyfikowany lub poszerzony o nowe wskaźniki, które pomogą w odpowiedni sposób ocenić przebieg realizacji zapisów strategicznych:

Cel strategiczny	Wskaźniki do oceny stopnia wdrożenia strategii
<p><u>Cel strategiczny Nr 1:</u></p> <p>Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz dostępności opieki zdrowotnej.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób objętych pomocą terapeutyczną i rehabilitacyjną, 2) Liczba rodzin objętych wsparciem psychologicznym, prawnym oraz z systemu pomocy społecznej z powodu alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie, 3) Liczba osób objętych pomocą w ramach punktu konsultacyjnego, 4) Liczba grup samopomocowych oraz liczba osób objętych w ich ramach wsparciem, 5) Liczba udzielonych porad i przeprowadzonych interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 6) Liczba osób objętych oddziaływaniem zespołu interdyscyplinarnego, 7) Liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia, 8) Liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, 9) Liczba przedsięwzięć w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej, 10) Liczba osób objętych świadczeniami zdrowotnymi, 11) Liczba opracowanych i realizowanych programów zdrowotnych oraz liczba osób nimi objętych.

<p><u>Cel strategiczny Nr 2:</u></p> <p>Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób w wieku poprodukcyjnym i ich udział do ogółu mieszkańców, 2) Liczba osób starszych i niepełnosprawnych objętych pracą socjalną, 3) Liczba seniorów i osób niepełnosprawnych objętych pomocą społeczną, 4) Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi i specjalistycznymi usługami opiekuńczymi, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, 5) Liczba osób z gminy korzystających z Klubu Senior+, 6) Liczba obiektów, w których zlikwidowano bariery, 7) Liczba nowoutworzonych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych, 8) Liczba osób z gminy korzystających z ośrodków wsparcia dziennego w gminie i poza gminą, 9) Liczba osób z gminy objętych całodobową opieką w domach pomocy społecznej, 10) Liczba wolontariuszy wspierających osoby starsze i niepełnosprawne.
<p><u>Cel strategiczny Nr 3:</u></p> <p>Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba osób bezrobotnych, ubogich i bezdomnych objętych pracą socjalną, 2) Liczba beneficjentów systemu pomocy społecznej objętych wsparciem z powodu bezrobocia, ubóstwa i bezdomności, 3) Liczba osób i rodzin objętych wsparciem w postaci świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i z funduszu alimentacyjnego oraz w formie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego, 4) Liczba rodzin objętych świadczeniem wychowawczym i świadczeniem „Dobry Start” 5) Liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem, 6) Wielkość stopy bezrobocia, 7) Liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych wsparciem przez Powiatowy Urząd Pracy, 8) Liczba osób bezdomnych, którym zapewniono schronienie, 9) Liczba mieszkań komunalnych i socjalnych, 10) Liczba programów i projektów na rzecz zagrożonych i dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, 11) Liczba podmiotów gospodarczych.

<p><u>Cel strategiczny Nr 4:</u></p> <p>Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba rodzin objętych pracą socjalną, 2) Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem, 3) Liczba osób i rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym oraz liczba porad, 4) Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną, 5) Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży oraz liczba objętych w ich ramach opieką, 6) Liczba opracowanych i realizowanych programów i projektów na rzecz rodziny i dziecka oraz liczba osób nimi objętych.
<p><u>Cel strategiczny Nr 5:</u></p> <p>Wzmacnianie lokalnych służb społecznych oraz rozwijanie społeczeństwa obywatelskiego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Liczba pracowników GOPS, w tym liczba pracowników socjalnych, 2) Liczba asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych przez nich wsparciem, 3) Liczba szkoleń, w których uczestniczyła kadra pomocy społecznej, 4) Liczba organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze polityki społecznej, 5) Liczba wspieranych przez samorząd gminy organizacji pozarządowych.

ZAKOŃCZENIE

Opracowana Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych i wynikające z niej programy są otwarte i elastyczne.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań w miarę posiadanych środków finansowych w samorządzie i pozyskiwanych z zewnątrz.

Strategia ukierunkowuje działania władz samorządowych, i innych instytucji do rozwiązywania problemów społecznych. Działania strategiczne dają możliwość podniesienia poziomu życia społeczności lokalnej, osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

SPIS MAPEK:

1. Mapa Nr 1. Położenie gminy Olesno na tle powiatu dąbrowskiego.....8
2. Mapa Nr 2. Położenie gminy Olesno na tle województwa małopolskiego.....9
3. Mapa Nr 3. Podział według sołectw wchodzących w skład gminy Olesno.....10

SPIS TABEL:

1. Tabela Nr 1. Liczba ludności według poszczególnych miejscowości.....10
2. Tabela Nr 2. Liczba ludności w Gminie w latach 2016-2020 wg podziału na płeć...12
3. Tabela Nr 3. Gęstość zaludnienia w Gminie Olesno w latach 2016-2020.....12
4. Tabela Nr 4. Ruch naturalny ludności w latach 2017-2020.....12
5. Tabela Nr 5. Migracje.....13
6. Tabela Nr 6. Ludność wg ekonomicznych kategorii wieku w latach 2016-2020.....14
7. Tabela Nr 7. Ludność wg płci i kategorii wiekowej w wieku produkcyjnym
i nieprodukcyjnym w Gminie Olesno w latach 2017-202014
8. Tabela Nr 8. Prognoza ludności na lata 2020-2030.....15
9. Tabela Nr 9. Liczba osób bezrobotnych wg płci w latach 2016-2019.....17
10. Tabela Nr 10. Struktura osób bezrobotnych wg płci i statusu.....18
11. Tabela Nr 11. Wychowanie przedszkolne w Gminie Olesno w l. 2016-2020.....20
12. Tabela Nr 12. Edukacja i wychowanie Szkoły Podstawowej dla dzieci
i młodzieży w Gminie Olesno w latach 2016-2020.....20-21
13. Tabela Nr 13. Liczba dzieci i uczniów w placówkach oświatowych na terenie
Gminy Olesno w latach 2016-2020.....21
14. Tabela Nr 14. Liczba młodzieży kształcącej się w Zespole Szkół im. Władysława
Stanisława Reymonta w Brniu w latach 2016-202021-22
15. Tabela Nr 15. Liczba czytelników oraz wypożyczeni w poszczególnych latach...23
16. Tabela Nr 16. Środki wydatkowane na realizację zadań pomocy społecznej
w zakresie pomocy dla rodzin w latach 2017-202025
17. Tabela Nr 17. Powody udzielania pomocy w latach 2016-2020.....26-27
18. Tabela Nr 18. Typy rodzin objętych pomocą finansową, rzeczową i pracą
Socjalną w latach 2016-2020.....27

19. Tabela Nr. 19. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa w latach 2016-2020.....	29
20. Tabela Nr. 20. Liczba rodzin korzystających z pomocy powodu bezrobocia w latach 2016-2020.....	31
21. Tabela Nr 21. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu problemu Alkoholowego w latach 2016-2020	33
22. Tabela Nr 22. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016-2020	35
23. Tabela Nr 23. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta Rodziny w latach 2016-2020	36
24. Tabela Nr 24. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020	38
25. Tabela Nr 25. Realizacja usług opiekuńczych w latach 2016-2020	39
26. Tabela Nr 26. Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2016-2020.....	39
27. Tabela Nr 27. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby w latach 2016-2020	40
28. Tabela Nr 28. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie w latach 2017-2019	42
29. Tabela Nr 29. Liczba osób korzystających z pomocy po opuszczeniu zakładu Karnego w latach 2016-2020	43
30. Tabela Nr 30. Koszt realizacji Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania w latach 2016-2018 oraz „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2019-2020.....	44
31. Tabela Nr 31. Pomoc w formie posiłku z Programu-Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz „Posiłek w szkole i w domu w latach 2016-2020.....	44-45
32. Tabela Nr 32. Pomoc w formie zasiłku celowego z Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” i „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2016-2020.....	45
33. Tabela Nr 33. Liczba osób z terenu Gminy Olesno przebywających w Domach Pomocy Społecznej w latach 2016-2020	46
34. Tabela Nr 34. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki	

do zasiłków rodzinnych w latach 2016-2019.....	49
35. Tabela Nr 35. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne oraz koszty realizacji wypłat świadczeń w latach 2016-2019.....	50
36. Tabela Nr 36. Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze oraz koszty realizacji świadczeń w latach 2016-2019	51
37. Tabela Nr 37. Liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2016-2020.....	52
38. Tabela Nr 38. Liczba osób pobierających świadczenia wychowawcze w latach 2016-2019	53
39. Tabela Nr 39. Liczba rodzin pobierających świadczenia „Dobry Start” w latach 2018-2020.....	53.

SPIS WYKRESÓW

1. Wykres Nr 1. Liczba ludności w gminie Olesno w latach 2016-2020 według podziału na płeć.....	11
2. Wykres Nr 2. Ludność według ekonomicznych kategorii wieku w latach 2016-2020.....	13
3. Wykres Nr 3. Liczba osób bezrobotnych według płci w latach 2016-2019.....	17
4. Wykres Nr 4. Poziom bezrobocia w Gminie Olesno na tle pozostałych Gmin Powiatu dąbrowskiego.....	18
5. Wykres Nr 5. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020	25
6. Wykres Nr 6. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu ubóstwa w latach 2016-2020.....	29
7. Wykres Nr 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w latach 2016-2020.....	31
8. Wykres Nr 8. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu problemu alkoholowego w latach 2016-2020.....	33
9. Wykres Nr 9. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu behradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2016-2020.....	35
10. Wykres Nr 10. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020.....	38
11. Wykres Nr 11. Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu długotrwałej choroby w latach 2016-2020.....	40
12. Wykres Nr 12. Liczba osób korzystających z pomocy po opuszczeniu zakładu karnego w latach 2016-2020.....	43
13. Wykres Nr 13. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych w latach 2016-2019.....	47
14. Wykres Nr 14. Liczba osób pobierających zasiłki pielęgnacyjne w latach 2016-2019	50
15. Wykres 15. Liczba osób pobierających świadczenia opiekuńcze w latach 2016-2019.....	51
16. Wykres Nr 16. Liczba osób pobierających świadczenia z funduszu	

alimentacyjnego w latach 2016-2020.....52